

SUNUŞ

Alerjik hastalıklar günümüzde giderek artan sıklıkları ile önemli bir toplum sağlığı problemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle daha iyi anlaşılmaları önem kazanmaktadır. Tıpta kullanılan terimler genellikle yabancı dilden dilimize geçmiş olup devamlı kullanılma sonrasında dilimize yerleşirler. Ancak bunların Türkçe karşılıklarının bulunması ve kullanılması dilimizi zenginleştirecektir. Alerji bilim dalında kullanılan terimler de yabancı dilden geçmiştir ve alerji değişen, gelişen bir bilim dalı olduğu için devamlı olarak yeni terimlerle karşılaşmaktadır. Bu terimlerin daha iyi anlaşılabilmesi için bir sözlük oluşturma fikri “Çocuk Alerji ve Astım Akademisi Derneği” olarak bize çok cazip geldi ve hazırlanacak olan sözlüğün önemli bir eksikliği giderebileceğini düşündük. Alerji sözlüğünü genç arkadaşlarımızla birlikte gerçekleştirmek istedik ve kendilerine bu konuda görev vermeyi düşündüğümüz arkadaşlarımızın hepsi bu konuda çalışmak için istekli olduklarını ifade ettiler. Yeni bir şey üretmenin özellikle bir kitap yada bir sözlük ortaya çıkarmanın oldukça zor bir çalışma gerektirdiğinin bilincindeydik. Sonuç olarak derneğimizin genç üyelerinin özverili çalışmaları ile elinizdeki “Alerji Terimleri Sözlüğü” oluşturuldu. Bu ilk hazırlanan sözlükte muhtemelen bazı eksiklikler olabilecektir. Daha sonraki baskılarda bu eksiklikler tamamlanabilir. Tıp eğitimi ve genel anlamda eğitimin kendisi süreklilik gösterir, insanın her yaşta öğrenmesi gereken bilgiler vardır. Özellikle Türkçe’nin daha iyi kullanılması ülkemizde bilimin de daha iyi anlaşılabilmesi ve değerlendirilebilmesinde bir katkı sağlayacaktır. “Alerji Terimleri Sözlüğü”nün hazırlanmasında emek veren tüm arkadaşlarımıza teşekkür ederiz. Ayrıca bu sözlüğün tıp alanında çalışan ve bilgilenmek isteyen herkese yararlı olacağı düşüncesi ile özellikle bize bu konuda destek veren Sayın Prof. Dr. Cengiz Yakıncı’ya çok teşekkür ederiz. Dernek üyesi arkadaşlarımızın konuyu sahiplenmeleri ile geniş bir katılımı çok kısa süre içinde tamamladığımız bu sözlük çalışmasındaki işbirliği, sonraki çalışmalarımızda yol gösterici olacaktır.

Prof. Dr. Nihat Sapan

“Çocuk Alerji ve Astım Akademisi Derneği” sekreteri

“Çocuk Alerji Terimleri Sözlüğü”nün yararlı olması dileğiyle,

“Çocuk Alerji ve Astım Akademisi Derneği” Yönetim Kurulu

Prof. Dr. Ülker Öneş (Başkan)

Prof. Dr. Necla Akçakaya

Prof. Dr. Nihat Sapan

Prof. Dr. Nermin Güler

Prof. Dr. Esen Demir

Prof. Dr. Özkan Karaman

Prof. Dr. Mehtap Yazıcıoğlu

Doç. Dr. Zeynep Tamay

Doç. Dr. Ahmet Akçay

A

adrenalin *adrenalin* Anafilaksi gibi akut ciddi alerjik reaksiyonların tedavisinde ilk olarak ve acilen kullanılan, yaşam kurtarıcı özelliği olan böbrek üstü bezlerinin salgısı, epinefrin.

aeroalerjen *aeroallergen* Solunum yoluyla vücuda giren alerjenler.

ağaç poleni *tree pollen* Huş ağacı, akça ağaç, fındık, çınar, zeytin gibi tüm ağaçların oluşturdukları polenler.

ağır kombine immün yetersizliği *severe combined immunodeficiency* Farklı genetik nedenlere bağlı ortaya çıkabilen, T ve B lenfosit işlevlerinde bozuklukla belirgin, 1/50.000- 1/100.000 sıklıkta görülen, X'e bağlı veya otozomal resesif geçiş gösteren ağır bir birincil bağışıklık yetersizliği hastalığı.

ağız alerjisi sendromu *oral allergy syndrome* Duvarlı besin maddesinin, ağız mukozasına temas etmesiyle ortaya çıkan, hafif orofarengal belirtilerden ciddi sistemik reaksiyonlara kadar değişen çeşitli semptomların görüldüğü tablo. Çeşitli sebze ve meyvelerle çapraz reaksiyon veren polenlerle ve ayrıca lateksle de tetiklenebilmektedir.

ağız çevresi dermatiti *perioral dermatitis* Kızarıklık ve soyulmaların olduğu bir zeminde papül ve püstüllerin görüldüğü ağız çevresindeki süregelen yangısal deri hastalığı.

ağız dudak testi *oral labial test* Alerjen olduğu düşünülen maddenin dudağa teması ile alerjik reaksiyonun olup olmadığının gözlenmesi.

ağız mukoza zarı *oral mucous membrane* Ağız iç yüzeyini kaplayan ve salgı üreten doku tabakası.

ağızdan besin yüklenme testi *oral food challenge test* Alerjik olaylara neden olduğundan şüphelenilen gıdanın giderek artan dozlarda ağız yoluyla verilerek alerjik reaksiyon olup olmayacağını gözlenmesi.

ağızdan immünoterapi *oral immunotherapy* Alerjik hastalıklarda hastanın duyarlı olduğu alerjenin belirli aralıklarla ve giderek artan dozlarda ağız yoluyla verilerek bu alerjene karşı tolerans gelişmesini amaçlayan tedavi yöntemi.

akarisit *acaricid* Ev içi ortamda akarlardan korunma amacıyla kullanılan ve akarların ölmesini sağlayan kimyasal madde

akciğer fonksiyon testi *lung function test* Çeşitli

akciğer hastalıklarının tanı ve takibinde hastalığın tipi ve derecesiyle orantılı belirgin bulgular gösteren FEV1, PEF, FVC vb. terimlerle gösterilen inceleme metodu.

aktiviteyle uyarılan astım *activity-induced asthma* Fiziksel aktiviteler ile tetiklenen semptomların var olduğu astım tipi.

akuajenik ürtiker *aquagenic urticaria* Su ile temastan kısa süre sonra oluşan ürtiker tipi.

akut astım atağı *acute asthma episode* Astımlı bir hastada nefes darlığı, öksürük, hırıltılı solunum, göğüs- te tıkanıklık hissi gibi semptomların ortaya çıkmasıyla birlikte solunum fonksiyonlarının bozulmasıyla belirgin klinik tablo.

alergoit *allergoid* Antijenlere karşı tolerans gelişimini uyarıcı, kimyasal yapısı değiştirilmiş, immünoterapi için kullanılan alerjen.

alerjen *allergen* Genellikle zararsız olarak kabul edilen, ancak duyarlı kişilerde alerjik reaksiyona neden olan protein yapısındaki maddeler.

alerjen eliminasyon diyeti *allergen elimination diets* Alerjen olan maddelerin diyetten uzaklaştırıldığı beslenme şekli.

alerjen eliminasyonu *allergen elimination* Alerjen olarak kabul edilen maddelerden uzak durma.

alerjenden kaçınma *allergen avoidance* Alerjik reaksiyonları tetikleyen maddeler ile temastan kaçınma.

alerjene özgül immünoterapi *allergen-specific immunotherapy* Alerjik hastalıklarda hastanın duyarlı olduğu alerjenin belirli aralıklarla ve giderek artan dozlarla verilerek bu alerjene karşı tolerans gelişmesini amaçlayan tedavi yöntemi.

alerji *allergy* İmmün sistemin genellikle zararsız olarak kabul edilen alerjen isimli maddelere karşı geliştirdiği anormal reaksiyon.

alerji diyeti *diet for allergy* Alerjik bulguların ortaya çıkmasına neden olan besinlerin yer almadığı beslenme şekli.

alerjik bronkopulmoner aspergilloz *allergic bronchopulmonary aspergillosis* Astımlı ve kistik fibrozisli hastalarda bronşiyal mukozada kolonize olan *Aspergillus fumigatus* antijenlerine karşı alerjik yanıt sonucu gelişen akciğer hastalığı.

alerjik çeylit *allergic cheilitis* Bir alerjenle temas

sonrası Tip IV aşırı duyarlılık reaksiyonu sonucu oluşan ve dudakları ve çevresini etkileyen bir alerjik kontakt dermatit.

alerjik eozinofilik proktokolit *allergic eosinophilic proctocolitis* proteine bağlı proktokolit

alerjik fungal sinüzit *allergic fungal sinusitis* Atopik bireylerde aşırı duyarlılık reaksiyonundan kaynaklanan yayılmacı olmayan bir mantar hastalığı.

alerjik göz halkası *allergic shiners* Burun tıkanıklığına bağlı venöz konjesyon sonucu oluşan, alt göz kapagında ödem ve göz altı dokusunun kalınlaşmasına bağlı oluşan koyu renkli halkalar.

alerjik hastalık epidemiyolojisi *epidemiology of allergic disease* Alerjik hastalıkların çeşitleri, sebepleri, risk faktörleri, sağlık ve toplum üzerindeki etkilerini araştıran bilim dalı.

alerjik konjonktivit *allergic conjunctivitis* Konjonktivanın alerjenlerle ortaya çıkan hastalığı.

alerjik kontakt dermatit *allergic contact dermatitis* Alerjenlerin deri ile temasının sebep olduğu kronik enflamatuvar kaşıntılı deri hastalığı.

alerjik rinit *allergic rhinitis* Alerjenler ile tetiklenen burun tıkanıklığı, hapşırık, burun akıntısı, burun kaşıntısı, damakta kaşıntı gibi bulgularla belirgin üst solunum yollarının kronik enflamatuvar hastalığı.

alerjik rinokonjonktivit *allergic rhinoconjunctivitis* Alerjenlerle tetiklenen burun ve göz bulgularının birlikte bulunduğu alerjik rinit türü.

alerjik selam *allergic salute* Alerjik rinitli çocuklarda burun kaşıntısı nedeniyle avuç içi ile yapılan burun kaşıma hareketi.

alerjik yanıt *allergic response* İmmün sistemin alerjenlere verdiği yanıt.

alerjik yürüyüş *allergic march* çocukluk çağı alerjik yürüyüşü

alfa tümör nekroz faktör *alpha tumor necrosis factor* Nötrofil ve monositlerin enfeksiyon bölgesine göçünün uyarılması ve bu hücrelerin mikroorganizmaları ortadan kaldırmak için uyarılması gibi görevleri olan, aktif mononükleer fagositler tarafından sentezlenen sitokin.

altın tedavisi *gold therapy* Hastalığın altın tuzlarının uygulanmasıyla tedavi edilmesi.

anafilaksi *anaphylaxis* Çeşitli uyarılara karşı ani olarak gelişen, mast hücrelerinden ve diğer enflamatuvar hücrelerden biyolojik olarak aktif ve güçlü mediatörlerin salınımına neden olan, birden çok sistemi etkileyen, ağır seyirli bir aşırı duyarlılık reaksiyonu.

anerji *anergy* Bir antijene karşı tepki göstermeme durumu.

anjiyoödem *angioedema* Derinin derin dokularında şişlik ile belirgin, sıklıkla göz kapakları, dudaklar ve genital bölgede ödemle seyreden klinik tablo.

anne sütü *breast milk* Altı aya kadar bebeğin büyüme ve gelişmesi için gerekli olan tüm sıvı, enerji ve besin öğelerini içeren, biyoyararlılığı yüksek, sindirimi kolay doğal bir besin.

annenin alerjisi *maternal allergy* Annede olan alerji ve alerjik hastalıklar.

annenin enfeksiyonları *maternal infections* Anne-deki mikrobiyal enfeksiyonlar.

arı alerjisi *bee venom allergy* Arı sokması sonrası alerjik reaksiyon görülmesi.

arı venom immünoterapisi *bee venom immunotherapy* Arı alerjisi olan hastada, arı alerjenleri ile hazırlanmış aşılardan belli bir doz ve tedavi aralığında enjekte edilerek uygulanan tedavi, arı zehiri immünoterapisi.

arı zehiri immünoterapisi *bee venom immunotherapy* arı venom immünoterapisi

aspergilloz *aspergillosis* Aspergillus isimli mantar türünün oluşturduğu hastalıklar grubu.

aspirin alerjisi *aspirin allergy* Asetilsalisilik asit ile oluşan alerjik reaksiyonlar.

aspirin duyarlılığı *aspirin sensitivity* Asetilsalisilik asit ile oluşan aşırı duyarlılık reaksiyonu.

astım *asthma* Ataklar hâlinde seyreden nefes darlığı, hırıltılı solunum, öksürük ve göğüste sıkışma hissi ile giden hava yollarının kronik, enflamatuvar hastalığı.

astım tahmin indeksi *asthma predictive index* Çocukluk döneminde astım gelişebilecek hastaların tespiti için kullanılan indeks.

aşı *vaccine* Çeşitli enfeksiyon etkenlerine bağışıklık sağlamak amacıyla, zayıflatılmış veya ölü mikroorganizmalar (bakteri, virüs gibi) veya bunların antijenleri ile hazırlanmış solüsyon.

aşılama *vaccination* Aşı uygulaması işlemi.

ateş karıncası *fire ants* Sokma sonrası yerel veya sistemik reaksiyona neden olabilen bir karınca türü.

atopi *atopy* Alerjik hastalık gelişimine genetik yatkınlık.

atopi yama testi *atopic patch test* Alerjik kontakt dermatit ve/veya atopik dermatitte tanısall amaçlı kullanılan alerjenlerin deri üzerine uygulanması esasına dayanan 48-72 saatte sonuç veren test.

atopik dermatit *atopic dermatitis* Genellikle atopik kişilerde görülen kronik, kaşıntılı enflamatuvar deri hastalığı.

bağlantı dengesizliği *linkage disequilibrium* Mayoz bölünme (segregasyon) sırasında hastalık oluşturan mutasyonun, hastalık genine bağlı bir lokusta yalnızca belirli bir allel ile bulunduğu durum. Bir gen lokusunda hastalık alelleri ile belirli aleller arasında hiçbir bağlantı yoktur. ör. kistik fibrozis

B

bahar nezlesi *hay fever* alerjik rinit

balık alerjisi *fish allergy* Bazı balık proteinlerine karşı gelişen anormal reaksiyon.

balık yağı çoklu doymamış yağ asitleri *fish oil polyunsaturated fatty acids* Balık yağında bulunan omega 3 ve 6'dan oluşan çoklu doymamış yağ asitleri.

besin alerjisi *food allergy* Belirli bir besin maddesine karşı kişinin bağışıklık sisteminin bu gıdayı zararlı görerek verdiği abartılı yanıt.

besin dermatiti *food dermatitis* Besin proteinine karşı deride oluşan yangısal yanıt.

besin etiketi *food labeling* Paketlenmiş gıdalarda besin içeriğinin yazıldığı bölüm.

besin proteini enterokoliti *dietary protein enterocolitis* Besinde bulunan protein nedeniyle ortaya çıkan enterokolit

besin proteini enteropatisi *dietary protein enteropathy* Erken bebeklik döneminde genellikle inek sütü proteini ile ilişkili büyüme-gelişme geriliği ve ishal tablosu ile görülen IgE aracılı olmayan bir besin alerjisi tablosu

besin proteini proktokoliti *dietary protein proctocolitis* proteine bağlı proktokolit

besin proteinin tetiklediği enterokolit sendromu *food protein-induced enterocolitis syndrome*

Duyarlı olunan besin maddesinin alımı sonrasında ortaya çıkan kusma, kanlı dışkılama ile seyreden bazen şok bulgularına neden olabilen sendrom.

besin yüklemesi *food challenge* Bir besine karşı anormal yanıtın varlığını değerlendirmek için o besin maddesinin ağızdan verilmesi ile yapılan test.

besin zehirlenmesi *food poisoning* Ağızdan alınan gıda maddesinin bulaşık olmasının veya gıdanın içeriğinin neden olduğu zehirlenme.

besine özgün serum IgE düzeyi *food-specific serum IgE concentrations* Belli bir besin proteinine karşı gelişen serum IgE düzeyi.

beta laktoglobulin *beta lactoglobulin* İnek sütünde bulunan ve sıklıkla alerjiye neden olan önemli bir whey proteini.

bez dermatiti *diaper dermatitis* Bebeklerin altlarının bağlandığı bez bölgesinde gelişen deri yangısı.

BHR *bronchial hyperreactivity* "bronş aşırı duyarlılığı" teriminin kısaltması.

birincil siliyer diskinezi *primary ciliary dyskinesia* Solunum yolları, fallop tüpleri ve sperm kuyruklarını kaplayan siliyer yapı ve fonksiyonlarda anormalliklerin görüldüğü, tekrarlayan veya düzelmeyen solunum yolu enfeksiyonları, sinüzit, otit ve erkeklerde infertiliteye neden olan, otozomal resesif geçişli, nadir görülen bir hastalık, immotil silya sendromu.

bitki dermatiti *plant dermatitis* Bitkilerle temas sonrası gelişen cilt reaksiyonu.

boyun dermatiti *neck dermatitis* Boyun bölgesinde görülen, derinin kaşıntılı, yangılı hastalığı.

böcek sokması *insect bite* Organizmada reaksiyona neden olan böcek sokmaları veya ısırılmaları.

böcek sokması alerjisi *insect sting allergy* Arı ve sivrisinek gibi böceklerin içerdikleri formik asit nedeniyle bunların sokması sonrası gelişen hafif hiperemi ve ödemden anafilaksiye kadar uzanan pek çok reaksiyon.

bronkospazm *bronchospasm* Bronş ve bronşçukları saran düz (istem dışı çalışan) kasların kasılması ve daralması.

bronş aşırı duyarlılığı *bronchial hyperreactivity* Bronşların özgül veya özgül olmayan uyarılara karşı vermiş olduğu abartılı yanıt.

bronş genişletici tedavi *bronchodilator therapy*

Bronşların genişlemesine yol açan veya mevcut bir fonksiyonel daralmayı gideren tedavi.

Burkard polen toplama cihazı *Burkhard pollen collector* Açık havada hava emerek havada bulunan polen ve sporların analizini yapmak amacıyla kullanılan cihaz.

burundan alerjen yükleme testi *nasal allergen challenge* Şüpheli alerjenin, küçük miktarda başlanıp belli aralıklarla giderek artan dozlarda, burun içine verilererek, hastanın alerjik belirtilerinin ortaya çıkmasında ne kadar etkili olduğunu saptamaya yarayan bir tanı testi.

büyüme geriliği *failure to thrive* Yaşa göre vücut boyunun beklenen değerlerden az olması.

BVIT *bee venom immunotherapy* “arı venom immünoterapisi” teriminin kısaltması.

C

C1 esteraz inhibitör eksikliği *C1 esterase inhibitor deficiency, C1-INH deficiency* Eksikliği sonucunda tekrarlayan anjiyoödem ataklarıyla seyreden kalıtsal bir hastalık olan herediter anjiyoödemin oluştuğu, serpin ailesinden bir serin proteaz inhibitördür.

CCR5 antagonistleri *entry inhibitors, CCR5 antagonists* HIV ile enfekte olmuş kişilerin tedavisinde kullanılan *Enfuvirtide, Maraviroc* gibi antiretroviral ajanlar.

CH50 testi *CH50 assay* Klasik kompleman yolunun tümüyle sağlam olduğunu anlamak için toplam kompleman aktivitesini ölçen bir test.

Chédiak-Higashi sendromu *Chédiak-Higashi syndrome* Deride ve saçta hipopigmentasyon veya albinizm, ağır immün yetersizliği, hafif kanama diyatezi, nörolojik anormallikler, lenfomaya benzer sendromla belirgin ve periferik alyuvarlar ve diğer hücrelerde anormal dev granüller ile belirgin otozomal çekinik kalıtım gösteren hastalık, granül içerik kusuru.

Churg-Straus sendromu *Churg-Straus syndrome* Astım, kanda eozinofil hücrelerinin artması ve eozinofili birikim ile belirgin birden fazla sistemi tutan damar iltihabı.

Ç

çayır poleni *grass pollen* Dışı bitkilerin döllenmesini ve yeni bir çimenin oluşmasını sağlayan erkek çimen cinsiyet hücresi.

çizik testi *scratch testing* Besinler, küf mantarları, polenler gibi alerjenlere karşı oluşan IgE'ye duyarlılığı saptamak için yapılan alerji deri testi.

çocukluk çağı alerjik yürüyüşü *allergic march of childhood* Alerjik çocukta bebeklik döneminde besin alerjisi, sonra atopik dermatit, ardından astım, daha sonra alerjik rinit bulgularının kronolojik sıra ile görülmesi.

çocukluk çağı romatizmal hastalıkları *rheumatic diseases of childhood* Akut veya kronik seyir gösterebilen, sistemik hastalık veya kas iskelet sistemi bulgularıyla ortaya çıkan hastalıklar.

çölyak hastalığı *celiac disease* Buğday, arpa, çavdar gibi yiyeceklerde bulunan bir protein olan glutene karşı gelişen alerjik duyarlanma nedeniyle, bu gıdalar alındığında ince bağırsaklarda oluşan immünolojik reaksiyonlar sonucu hücrelerde iltihap ve hasar oluşması ve oluşan bu hasar sonrasında besin maddelerinin sindirimi ve emiliminin bozulmasıyla ortaya çıkan hastalık.

D

D vitamini *vitamin D* Kalsiyumun ince bağırsaklardan emilmesini ve kemik yapımında kullanılmasını kontrol eden vitamin.

Darier işareti *Darier's sign* Mastositoz veya ürtikerya pigmentozali hastalarda derinin sürtülmesi veya travması sonrasında mast hücrelerinden histamin salınımına bağlı olarak gelişen kızarıklık, kabartı.

DCs *dendritic cells* “dendritik hücreler” teriminin kısaltması.

dendritik hücreler *dendritic cells* Dış ortamla temas halinde olan deri, solunum yolları ve gastrointestinal sistemde bulunan ve antijenik materyali işleyerek diğer immün hücrelere tanıtan antijen sunma kapasitesine sahip hücreler. Kısaltması: DCs

deniz ürünleri alerjisi *seafood allergy* Balık, istakoz, karides gibi deniz ürünlerine karşı vücutta alerjik reaksiyon oluşması sonucunda ağızda kaşıntı, ürtiker, anjiyoödem, öksürük, hışıltı, nefes darlığı, hapşırma, burun akıntısı ve kaşıntısı bulgularından bir veya fazlasının gözlenmesi durumu.

deri delme testi *prick skin testing* deri prik testi
deri hastalıkları *skin diseases* Egzama, siğil, selülit, sedef hastalığı, çil, nasır, cilt alerjisi, cilt kanseri gibi deri

ile ilgili hastalıklar.

deri prik testi *prick skin testing* Alerjenlere karşı oluşmuş IgE yapısındaki antikorların varlığını araştırmak amacıyla yapılan, deri üzerine alerjenlerin damlatılması ve derinin lanset veya ucu sivri plastik çubuklarla çizilmesi sonucu bu bölgede gelişen şişlik ve kızarıklığın 15-20 dakika sonra değerlendirildiği test.

deri testi *skin testing* Besin, küf mantarı, polen, evcil hayvan alerjenleri gibi alerjenlere karşı IgE'ye bağlı olarak oluşan duyarlılığı saptamak için deriye damlatılan alerjenlerle yapılan alerji deri testi.

dermatit *dermatitis* Egzama dermatitis herpetiformis **dermatitis herpetiformis** Özellikle çölyak hastalığı olan hastalarda sık görülen, herpes virüslerle ilişkisi olmayan, derinin su toplayan lezyonları ile belirgin kronik rahatsızlığı, Duhring hastalığı.

dermatografizm *dermographism* Derinin sürtünmesi, kaşınması veya travması sonrasında mast hücrelerinden antijenden bağımsız olarak histamin salınım sonrasında oluşan, kızarıklık ve kabarıklıkla belirgin ürtikeryal lezyon.

duyarsızlaştırma *desensitization* Vücudun IgE aracılı immün yanıt gösterdiği alerjenin artan dozlarda kontrollü olarak verilerek IgG yanıtının indüklenmesi ve tolerans gelişimi ile seyreden süreç.

dış ortam örnekleme *outdoor samples* Dış ortamda bulunan alerjenlerin tespit edilmesi için alınan örneklem.

dirençli astım *refractory asthma* Birçok tedaviye karşın bulguların sürdüğü astım türü.

dispne *dyspnea* Soluk almada zorlanma.

diyet protein enterokoliti sendromu *food protein induced enterocolitis syndrome* Bebeklerde sorumlu besin protein alımı sonrası şiddetli kusma, ishal, hipotansiyon, dehidratasyonuyla belirgin, ince ve kalın bağırsak enflamasyonunun eşlik ettiği, IgE aracılı olmayan bir besin alerjisi tablosu. Kısaltması: FPIES

diyet proteini enteropatisi *dietary protein enteropathy* Diyetle alınan bir antijen nedeni ile ortaya çıkan ince bağırsak hastalığı.

doğal immünite *innate immunity* Patojenlerden özgül olmadan organizmayı koruyan, edinilmiş bağışıklığın aksine aşılardan geçirilen enfeksiyonlarla koruyuculuğu etkilenmeyen doğuştan bağışıklık.

doğal katil hücre *natural killer cell* Doğal öldürücü hücre

doğal öldürücü hücre *natural killer cell* Doğal bağışıklık sisteminin özelleşmemiş savunma hücreleri. Doğal öldürücü hücre

DTH *delayed-type hypersensitivity* "gecikmiş tipte aşırı duyarlılık" teriminin İngilizce kısaltması.

Duhring hastalığı *Duhring disease* dermatitis herpetiformis

Durham solunum alerjeni örnekleycisi *Durham aeroallergen sampler* Havadaki alerjenleri yerçekimi etkisiyle yakalamak için yatay düzlemde yapışkanlı bir yüzeyi bulunan örnekleme cihazı.

düzenleyici T hücre *regulatory T cell* T hücrelerinin bağışıklık sisteminin düzenlenmesinde rol alan alt grubu.

E

EA *early antigen* "erken antijen" teriminin İngilizce kısaltması.

ECP *eosinophil cationic protein* "eozinofil katyonik protein" teriminin İngilizce kısaltması.

EDN *eosinophil-derived neurotoxin* eozinofil kaynaklı nörotoksin

egzama *eczema* Deride kızarıklık, kaşıntı, sulanma, soyulma, papüller ve derinin kalınlaşp sertleşmesi ile görülen akut veya kronik enflamatuvar deri hastalığı, dermatit.

egzama herpetikum *eczema herpeticum* Atopik egzama üzerine yaygın *Herpes simplex* virüs enfeksiyonunun eklenmesi ile egzamanın ağırlaşması.

egzama vaksinatam *eczema vaccinatum* Atopik egzamalı hastada çiçek aşılması veya aşıyla olsa bile çiçek hastalığı olanla temas sonrası egzama herpetikuma benzer ağır, yaygın cilt hastalığı tablosu.

egzersiz anafilaksisi *exercise-induced anaphylaxis* Egzersizin yol açtığı immünolojik olmayan mekanizmalarla ortaya çıkan bir anafilaksi türü.

egzersiz astımı *exercise-induced asthma* En sıklıkla çocuklar ve genç erişkin astımlı hastalarda egzersiz ile astım belirtilerinin ortaya çıkması, egzersizin tetiklediği astım.

egzersiz tetiklediği astım *exercise-induced ast-*

hma egzersiz astımı

EIA *exercise-induced asthma* “egzersiz astımı” teriminin İngilizce kısaltması.

ekstresek alerjik alveolit *extrinsic allergic alveolitis* Antijenik organik bileşiklere maruz kalma sonucu akciğerlerin intrastisyum ve terminal bronşiyollerini etkileyen ateş, titreme, hâlsizlik, miyalji, öksürük ve nefes darlığı ile görülen bir enflamatuvar reaksiyon. “hipersensitivite pnömonisi”

ektopik kontakt dermatit *ectopic contact dermatitis* Alerjenlerin, sıklıkla kişisel hijyenik veya kozmetik ürünlerin deri ile temas ettiği yer dışında farklı bir yerde gelişen kronik enflamatuvar kaşıntılı deri hastalığı.

ELISA *enzyme-linked immunosorbent assay* “enzim ilintili immün test” teriminin İngilizce kısaltması.

eliminasyon diyeti *elimination diet* Bir kişinin alerjik olduğu yiyeceklerin haricindeki yiyeceklerle beslenmesi.

endotoksine maruz kalma endotoxin exposure Gram negatif bakterilerin hücre duvarının bir ögesiyle karşılaşma durumu.

enfeksiyon *infection* Hastalığa neden olan organizmaların konakta yayılması, çoğalması ve bu yayılmaya konağın yanıtı.

enflamasyon *inflammation* Patojenler, hasarlı hücreler ve iritanlar gibi zararlı uyarınlara damarsal dokuların biyolojik yanıtını kaldırmaya ve iyileşmeyi başlatmaya yönelik koruyucu girişimden oluşan bir doğal bağışıklık mekanizması.

enflamatuvar hastalık *inflammatory disease* Anormal enflamasyon sonucu gelişen bağışıklık ve bağışıklık dışı hastalıklar.

enflamazom *inflammasome* Doğal bağışıklık sisteminin bir kısmı olarak miyeloit hücrelerde sunulan, enflamatuvar işlemlerin etkinleştirilmesinde ve hücre piroptosisinden sorumlu multiprotein oligomerleri. ör. Caspase 1, PYCARD, NALP ve bazen Caspase 5

eNO *exhaled nitric oxide* “nefes havasındaki nitrik oksit” teriminin İngilizce kısaltması.

enzim ilintili immün test *enzyme-linked immunosorbent assay* Bir antijeni (alerjen veya virüs) saptamak için antikorlar ve takiben renk değişimini kullanan bir test yöntemi

eotaksin *eotaxin* Eozinofiller üzerinde bulunan bir kemokin reseptörü. C kemokin reseptörü

eozinofil *eosinophil* Alerjik hastalıklar ve parazitlere karşı enflamatuvar yanıtta rol oynayan lökositler.

eozinofil katyonik protein *eosinophil cationic protein* Eozinofillerin granüllerinde bulunan bakteri öldürücü ve helmint türü parazitlere karşı toksik etkileri olan bir protein. Kısaltması: ECP

eozinofil kaynaklı nörotoksin *eosinophil-derived neurotoxin* Eozinofillerin granüllerinde bulunan eozinofil katyonik proteinlere göre 100 kat fazla bakteri öldürücü etkisi olan bir protein.

eozinofil peroksidaz *eosinophil peroxidase* Bakteri öldürücü özelliği olan, eozinofillerin granüllerinde sentez edilen ve depo edilebilen tek protein. Kısaltması: EPO

eozinofil sendromlu nonalerjik rinit *nonallergic rhinitis with eosinophilia syndrome* Total IgE’de yükselme olmadan burun sürüntüsünde eozinofili ve spesifik IgE yükseklği, genizde kaşıntı, sulu burun akıntısı, hapşırıkla belirgin durum.

eozinofilik gastroenteropati *eosinophilic gastroenteropathy* Eozinofilik özofajit, eozinofilik gastroenterit ve eozinofilik kolit gibi hastalıkların olduğu bir grup hastalık.

eozinofilik özofajit *eosinophilic esophagitis* Özofagusun eozinofillerle infiltrasyonu ve gastroözofageal reflü belirtileri görülen bir hastalık.

epigenetik *epigenetics* DNA dizinini değiştirmeksizin gen aktivitesini düzenleyen biyolojik olaylar.

epinefrin *epinephrine* adrenalin

episklerit *episcleritis* Genellikle adölesan ve genç erişkinlerde görülen gözde lateral konjonktivada lokalize ağrılı, kaşıntısız ve kendi kendini sınırlayan enflamasyon.

epitop *epitopes* Bağışıklık sistemi tarafından tanımlanan bir antijenin etkin olan parçası.

EPO *eosinophil peroxidase* “eozinofil peroksidaz” teriminin İngilizce kısaltması.

erken antijen *early antigen* Ebstein-Barr virüsünün çoğalmasında ilk üretilen antijen, ilk antijen.

erken faz astmatik yanıt *early-phase-asthmatic response* Alerjenle karşılandıktan 3-5 dakika sonra eozinofiller, mast hücreleri ve bazofillerin hava yoluna gelip aktif

hâle gelerek histamin ve sisteinil lökötrienlerin salınması ile bronkospazm, damarlarda genişleme, geçirgenlik artışı ve mukus sekresyonu artışı ile sonuçlanan, 2-3 saatte kendiliğinden veya tedaviyle düzelen klinik reaksiyon.

E-selektin *E-selectin* Yangıda nötrofiller ve bazı T lenfositlerin yapışmasına aracılık eden endotelial hücrelerin yüzeyinde bulunan bir molekül.

ev dışı alerjen *outdoor allergen* Ev dışı küfler, polenler gibi ev dışındaki ortamda karşılaşılan alerjenler.

ev içi alerjen *indoor allergen* Başta küf mantarı, ev tozu mite, hayvan epitelleri ve hamam böceği olmak üzere ev ortamında bulunan ve sık karşılaşılan alerjenler.

ev tozu *house dust* İnsan hayvan tüyü, derisi, akar, bakteri, küf, tekstil parçacıkları, kum gibi çeşitli maddeler içeren evlerde bulunan toz.

ev tozu akarı *house dust mite* Ev tozları arasında bulunan, insan deri döküntüsü ve nemle yaşamını sürdüren, vücut yapıları ve dışıkları alerjik özellik gösteren küçük böcekler.

evcil hayvan alerjisi *pet allergen* Evde beslenen hayvanların deri döküntüleri, salya veya idrarlarında bulunan alerjik reaksiyonları tetikleyen maddeler.

ev-içi hava kirliliği *indoor air pollution* Isınma veya pişirme için borusuz ocak veya sobada katı yakıt kullanımı sonucu oluşan, küçük partiküller ve CO₂ içeren dumanın neden olduğu hava kirliliği.

F

fagosit işlev bozuklukları *phagocytic dysfunction disorders* Vücut içerisindeki yabancı organizma ve maddeleri sindirip yok eden akyuvarların doğuştan veya edinysel bozukluğu.

fasiyal dermatit *facial dermatitis* Yüz derisinde gelişen yangısal yanıt.

FcERI *FcERI* Başlıca mast hücreleri ve bazofillerin yüzeyinde bulunan yüksek affiniteli IgE reseptörü.

fetusun immün gelişimi *fetal immun development* Bağışıklık sisteminin gebeliğin 5-6. haftasında başlayıp doğuma kadar süren gelişim dönemi.

flagrin *flilaggrin* Deride bariyer oluşumunda temel rol oynayan protein.

fitodermatit *phytodermatitis* bitki dermatiti

fitodermatozlar *phytodermatoses* Bitkiler nedeni ile

gelişen cilt hastalıkları.

FLG *flilaggrin* “flagrin” teriminin kısaltması.

fototerapi *phototherapy* Radyoaktif olmayan ultraviyole ışınlarının tedavi amacı ile deriye uygulanması.

FPIES *food protein induced enterocolitis syndrome* “diyet protein enterokoliti sendromu” teriminin İngilizce kısaltması.

G

GALT *gastrointestinal-associated lymphoid tissue* “mide bağırsakla ilişkili lenfoid doku” teriminin İngilizce kısaltması.

gastroözofageal reflü *gastroesophageal reflux* Bir kısım mide içeriğinin veya midedeki asit sıvının yemek borusuna geçişi.

G-CSF *granulocyte colony-stimulating factor* “granülosit-koloni stimulan faktör” teriminin İngilizce kısaltması.

gecikmiş tipte aşırı duyarlılık *delayed-type hypersensitivity* T hücresi aracılı gelişen aşırı duyarlılık reaksiyonu. tip-IV hipersensitivite.

geç faz astmatik yanıt *late-phase asthmatic response* Akciğerlerin herhangi bir alerjene maruz kalmasından 4-8 saat sonra ortaya çıkan, esas olarak eozinofiller, bazofiller ve daha az oranda nötrofillerin ve bunların salgıladığı IL-6, IL-8, IL-1 ve GM-CSF gibi sitokinlerin akciğer mukozasına akışına bağlı olarak mukozal kalınlaşma, hava akımına artmış direnç ve hava yollarında tıkanmayla belirgin klinik tablo.

geç faz yanıtı *late-phase response* Bir antijen veya alerjene maruz kaldıktan 5-8 saat sonra reaksiyon bölgesinde ağırlıklı olarak nötrofil, eozinofil, bazofil ve CD4+ T lenfosit birikimi ve bunların salgıladığı sitokinlerin yol açtığı IgE aracılıklı bağışıklık cevabı.

gen tedavisi *gene therapy* Hastalığa yol açan eksik veya kusurlu genlerin yerine, sağlıklı kopyalarının hücreye yerleştirilmesi.

gen-çevre etkileşimi *gene-environment interactions* Genetik faktörlerin çevresel faktörlerle etkileşimi.

genetik bağlantı analizi *linkage analysis* Kromozomlar üzerindeki iki genin bir nesilden diğerine aktarılma bağlantı gösterip göstermediklerini saptamak için aile çalışmalarında kullanılan gen haritalama metodu.

genetik belirleyici seçimi *genetic marker selection* Hastalıktan sorumlu genin tespiti için kullanılan yöntem.

GER *gastroesophageal reflux* "gastroözofageal reflü" teriminin İngilizce kısaltması.

germline transkripsiyon *germline transcription* Sperm veya yumurtada oluşan transkripsiyon. Kısaltması: GLT

gliyadin *gliadin* Hububat gluteninden elde edilen sert bir protein.

GLT *germline transcription* "germline transkripsiyon" teriminin İngilizce kısaltması.

glukokortikoid tedavisi *glucocorticoid therapy* Steroit hormon olan glukokortikoidlerin tedavi amaçlı kullanılması.

glukokortikoid yanıt elementi *glucocorticoid response element* Glukokortikoidlerin aktif hâle getirdiği glukokortikoid reseptörlerin, transaktivasyon etki mekanizmasıyla sitoplazmadan nükleusa geçerek bazı genlerin ekspresyonunu arttırmak veya azaltmak için DNA'ya bağlandığı bölüm.

glutasyon S-transferaz genleri *glutathione S-transferase genes* Glutasyon ile ksenobiyotiklerin reaksiyonlarını katalizleyen glutasyon-s-transferaz enzimlerini kodlayan genler.

gluten-duyarlı enteropati *gluten-sensitive enteropathy* çölyak hastalığı

GÖR *gastroesophageal reflux* "gastroözofageal reflü" teriminin kısaltması.

göz alerjisi *ocular allergy* Alerjenin göz yoluyla vücuda girip, gözde kızarıklık, sulanma, kaşıntı gibi belirtilere neden olması durumu.

graft versus host hastalığı *graft versus host disease* Kemik iliği nakli alıcılarında sıklıkla deri, karaciğer ve bağırsakların etkilenmesiyle belirgin, ilik graftlarında olgun T hücrelerinin konak hücreleri üzerindeki aloantijenlere karşı reaksiyonu sonucunda gelişen bir hastalık.

granül içerik kusuru *granule content defect* Chediak-Higashi sendromu

granül oluşum kusuru *granule formation defect* Chediak-Higashi sendromu

granülosit koloni stimülan faktör reseptörü *granulocyte colony-stimulating factor receptor* Granü-

losit koloni stimülan faktör için hücre yüzeyinde bulunan, CSF3R geni tarafından kodlanan almaç, CD 114.

granülosit makrofaj koloni stimülan faktör *granulocyte macrophage colony-stimulating factor* Aktive T hücreleri, makrofajlar, endotelial hücreler ve kemik iliği stromal fibroblastları tarafından yapılan ve kemik iliğinde nötrofil ve monosit yapımının artması yönünde öncüller üzerine etki gösteren sitokin.

granülosit-koloni stimülan faktör *granulocyte colony-stimulating factor* Enfeksiyon bölgelerinde aktive T hücreleri, makrofaj ve endotelial hücreler tarafından yapılan, kemik iliğinde nötrofil yapımını artıran ve hareketliliğini sağlayan sitokin.

gravimetrik aeroalerjen örnekleyicisi *gravimetric aeroallergen sampler* Solunum yoluyla vücuda giren alerjenlerin toplanması için kullanılan çekim kuvveti esasına dayanan yöntem.

GRE *glucocorticoid response element* "glukokortikoid yanıt elementi" teriminin İngilizce kısaltması.

GSTs *glutathione S-transferase genes* "gultasyon S-transferaz genleri" teriminin kısaltması.

GTA *delayed-type hypersensitivity* "geçikmiş tipte aşırıduyarlılık" teriminin kısaltması.

güneş kremi *sunscreen* Güneşin zararlı ışınlarından korunmak için kullanılması önerilen krem.

GvHH *graft versus host disease* "graft versus host hastalığı" teriminin kısaltması.

GYE *glucocorticoid response element* "glukokortikoid yanıt elementi" teriminin kısaltması.

H

halitosis *halitosis* Kötü ağız kokusu.

hamam böceği alerjisi *cockroach allergen* Hamam böceğinin tükrük, dışkı ve vücudunun çeşitli kısımlarında bulunan ve alerjik reaksiyonları tetikleyen maddeler.

haptan *haptan* Tek başına etkisi olmayan, ancak antijen bağlandığında immün yanıtı uyaraabilen küçük molekül.

hava kirliliği *air pollution* Havanın doğal yapısında bulunan esas maddelerin yüzde miktarlarının değişmesi ve havadaki yabancı maddelerin canlıların sağlığını olumsuz yönde etkileyen normalin üzerinde miktar ve yoğunluğa ulaşması.

hava yolu hastalığı *airway disease* Hava yollarını ilgilendiren hastalık grubu.

hava yolu hiperreaktivitesi *airway hyperreactivity* Bronşların aşırı duyarlılığı

hava yolunun yeniden yapılanması *airway remodeling* Hava yollarında bazal zar kalınlaşması, goblet hücre hiperplazisi, bronş düz kasında kitlesel artış ve damarlanmada artış gibi değişikliklerle belirgin, kronik ve geri dönüşümsüz yapısal değişiklikler.

hayvansal alerjen *animal allergen* Hayvanların deri döküntüleri, salya veya idrarlarında bulunan alerjik reaksiyonları tetikleyen maddeler.

Heiner sendromu *Heiner syndrome* Çocuklarda inek sütü alerjisinin solunum sistemini, akciğerleri etkilemesine bağlı gelişen klinik tablo.

hemagglütinasyon *hemagglutination* Alyuvarların veya bakterilerin antikorlara bağlanarak serumda kümeleşmesi.

hematopoez *hematopoiesis* Kemik iliğinde ve fetal karaciğerde olgun kan hücrelerinin gelişimi.

hemitoraks *hemithorax* Göğsün (sağ veya sol) bir yarısı.

hemoptizi *hemoptysis* Hava yollarından kan gelmesi, kan tükürme.

herbal *herbal* İlaç olarak kullanılan tıbbi bitkilerle ilgili.

hereditör anjiyoödem *hereditary angioedema* Tekrarlayan anjiyoödem atakları ile seyreden, C1 inhibitör proteini yetersizliğine bağlı kalıtsımsal bir hastalık.

Hev b 6 *Hev b 6 Hevea brasiliensis* isimli kauçuk ağacından üretilen lateksin bitkisel gıdalar ve polenlerle klinik olarak anlamlı düzeyde çapraz reaksiyon veren ve latekse bağlı gelişen alerjik reaksiyonların önemli bir nedeni olarak düşünülen bir antijeni. prohevein

Hev b 8 *Hev b 8 Hevea brasiliensis* isimli kauçuk ağacından üretilen lateksin moleküler yöntemler ile oluşturulan 13 antijeninden, bitkisel gıdalar ve polenlerle klinik anlamı olabilecek şekilde çapraz reaksiyon veren ve yapısal protein olarak görev alan bir tanesi, profilin.

hışıltı *wheezing* Solunum yolunu daraltan hastalıklar sırasında duyulan, boğazdan çıkan sert ve sürekli ses.

hidrasyon *hydration* Bir maddenin kimyasal reaksiyon sonucu su ile birleşmesi.

hidrat *hydrate* Yapısında su bulunan herhangi bir kimyasal bileşik.

hidrofilik *hydrophilic* suyu emebilen

hidrofobik *hydrophobic* Su ile birleşmeyen, suyu emmeyen.

hijyen hipotezi *hygiene hypothesis* Erken çocukluk döneminde enfeksiyon ajanlarıyla yetersiz karşılaşmanın, bağışıklı sisteminin doğal gelişimini etkileyerek alerjik hastalıklara yatkınlığa yol açması.

Himenoptera *Hymenoptera* Bal arıları, yaban arıları ve karıncaları kapsayan zar kanatlılar.

hipereozinofilik sendrom *hypereosinophilic syndrome* Eozinofili ile seyreden, çeşitli organları tutan, miyeloproliferatif bir bozukluk.

hiper-IgD sendromu *hyper-IgD syndrome* Tekrarlayan ateş, karın ağrısı, eklem ve cilt tutulumu ile seyreden, mevalonat kinaz genindeki mutasyonun neden olduğu otozomal resesif geçişli bir hastalık.

hiper-IgE sendromu *hyper-IgE syndrome* Yüksek serum IgE düzeyi ile birlikte egzamatöz dermatit, tekrarlayan deri ve akciğer enfeksiyonlarıyla belirgin, kalıtsımsal geçişli bir bağışıklık yetersizliği.

hiper-IgM sendromu *hyper-IgM syndrome* Serumda IgM düzeyi artışı ile birlikte diğer immünglobulin düzeylerinde azalma ile seyreden bir bağışıklık yetersizliği.

hiperkapni *hypercapnia* Kanda karbondioksit miktarının aşırı artışı.

hiperkeratoz *hyperkeratosis* Derinin en dışta bulunan stratum korneum tabakasının kalınlaşması.

hiperpne *hyperpnea* Hızlı ve derin solunum.

hipersensitivite *hypersensitivity* aşırı duyarlılık

hipersensitivite pnömonisi *hypersensitivity pneumonitis* Duyarlanmış kişilerde organik toz partiküllerinin veya çeşitli kimyasal maddelerin tekrarlayan solumalar sonucu gelişen, IgE aracılı olmayan bir aşırı duyarlılık reaksiyonu, ekstresek alerjik alveolit.

hipersensitivite reaksiyonu *hypersensitivity reaction* İmmün mekanizma ile gelişen aşırı duyarlılık reaksiyonları.

hipoksemi *hypoxemia* Kanda oksijen miktarının azalması.

hipopne *hypopnea* Yavaş ve yüzeysel solunum.

histamin *histamine* Mast hücrelerinde depolanan,

ani aşırı duyarlılıkta önemli rolü olan medyatör.

HLA human leukocyte antigens “insan lökosit antijenleri” teriminin İngilizce kısaltması.

hububat alerjisi cereal allergy Buğday, arpa, çavdar ve daha düşük oranda olmakla birlikte mısır ve pirincin yapısında bulunan ve alerjik reaksiyonları tetikleyen maddeler.

I

IgE IgE Alerjik olaylarda etkili olan antikor.

IgE'nin fc bölümü fc fragment of IgE IgE'nin antijen bağlayan reseptörü.

Imatinib Imatinib Tirozin kinaz inhibitörü.

Indinavir Indinavir HIV enfeksiyonunun tedavisinde kullanılan proteaz inhibitörü.

Infliximab Infliximab Otoimmün hastalıkların tedavisinde kullanılan, TNF- α 'ya karşı monoklonal antikor.

IPEX sendromu IPEX syndrome, immunodysregulation polyendocrinopathy enteropathy X-linked syndrome Transkriptiyon aktivatör FoxP3'ün işlev bozukluğuna bağlı, regülatuar T hücre patolojisine yol açan, psoriasisiform veya ekzamatöz dermatit, tırnak distrofisi, otoimmün endokrinopati, otoimmün deri bulguları ile belirgin nadir bir hastalık.

İ

iç ortam örnekleme indoor samples Yaşam alanlarında bulunan alerjenlerin tespit edilmesi için alınan örneklem.

ilaca bağlı otoimmünite drug-induced autoimmunity İlaç kullanımı ile indüklenen otoimmün olaylar.

ilaç alerjisi drug allergy Bir ilacın bileşenine karşı ortaya çıkan aşırı duyarlılık reaksiyonu.

ilk antijen early antigen erken antijen

immotil silya sendromu immotile cilia syndrome primer silyer diskinazi

immün bozukluklar immune disorders Bağışıklık sisteminin doğuştan veya edinilmiş, aşırı veya yetersiz çalışmasına bağlı, etkilenen kısımlarına göre sınıflandırılan bozuklukları.

immün disregülasyon immune dysregulation Kontrolsüz veya düzensiz bağışıklık yanıtı.

immün kompleks immune complexes Çözünebilir

bir antijen ile bu antijenin özgül epitopuna bağlı antikorun birlikteliği.

immün yanıt immune response Mikroorganizma, protein ve polisakarit gibi yabancı madde ile karşılaştığında bağışıklık sisteminin değişik kısımlarının karşılıklı ve düzenli etkileşimleriyle ortaya çıkan yanıt.

immün yetersizlik immunodeficiency disease Bağışıklık sisteminin bir veya birden çok patolojisi sonucu yetersiz çalışmasına bağlı gelişen hastalıklar.

immünassay immunoassay Radyoimmünoassay, enzimimmünoassay, fluoroimmünoassay alt grupları olan, solüsyondaki bir maddenin varlığını veya konsantrasyonunu antijen ve homolog antikorlar arasında son derece özgün bağlayıcılar kullanarak ölçmek için kullanılan biokimyasal testler.

immünglobulin A immunoglobulin A Mukozal bağışıklıkta kritik rol oynayan, IgA1 ve IgA2 alt grupları olan, dimerik formu sekretuar IgA olarak bilinen bir antikor izotipi.

immünglobulin A eksikliği immunoglobulin A deficiency IgA'nın selektif (izole) veya kısmi eksikliği sonucu gelişen, en sık görülen bağışıklık yetersizliği hastalığı.

immünglobulin D immunoglobulin D Serumdaki immünglobulinlerin %0,2'sini oluşturan, IgM ile birlikte B lenfositlerin yüzeyinde bulunan, kısa ömürlü bir antikor izotipi.

immünglobulin E immunoglobulin E Yalnızca memelilerde bulunan, iki ağır ve iki hafif zincirden oluşan, parazitlere karşı immünitede ve tip 1 hipersensitivitede rol oynayan immünglobulin.

immünglobulin G immunoglobulin G Serum immünglobulinlerinin %75'ini oluşturan, plazma B hücreleri tarafından sentezlenen ve salgılanan dolaşımdaki en yoğun antikor izotipi.

immünglobulin G alt grup eksikliği immunoglobulin G subclass deficiency IgG'nin %65'ini oluşturan IgG1, %20'sini oluşturan IgG2, %10'unu oluşturan IgG3, %5'ini oluşturan IgG4 antikorlarından bir veya daha fazlasının eksikliği sonucu gelişen ve tekrarlayan bakteriyel enfeksiyonlarla belirgin hastalık.

immünglobulin M immunoglobulin M Dolaşım sistemindeki en büyük ve antijene yanıtta ilk ortaya çıkan

antikor.

immünizasyon *immunization* Bireysel bağışıklık sisteminin bir immünojen karşısında güçlendirilmesi için yapılan işlemler.

immünolojik tolerans *immunological tolerance* Normal bir bağışıklık sisteminin kendi öz antijenlerine karşı yanıt oluşturmaması.

immünomodülatör *immunomodulator* İnterferonlar, G-CSF, interlökinler, kemokinler gibi sitokinlerin doğal, rekombinan veya sentetik şekillerin içeren, immünoterapide kullanılan aktif ajanların tümü.

immünoterapi *immunotherapy* Bağışıklık yanıtını uyarak, arttırarak veya baskı altına alarak hastalığı tedavi etme.

immünstimülatör *immunostimulator* Bağışıklık sistemi veya onun komponentlerini uyaran, aşılardan gibi özgül veya adjuvanlar gibi özgül olmayan uyarıcıların tümü.

immünsüpresan tedavi *immunosuppressant therapy* Otoimmün hastalıklardaki anormal bağışıklık yanıtını veya nakil reddindeki normal bağışıklık yanıtını baskılayarak hastalığın gelişimini engellemeye yönelik tedavi.

inek sütü proteini alerjisi *cow's milk protein allergy* İnek sütü proteinlerine karşı oluşan alerjik reaksiyonlar.

inhalan alerjen *inhalant allergen* Başta ev tozu, küf mantarı, çayır poleni, hayvan epitelleri olmak üzere solunum yoluyla vücuda giren alerjenler, aeroalerjenler.

inhale kortikosteroid *inhaled corticosteroid* Anti-enflamatuvar aktiviteleri için kullanılan ve solunum yolu ile verildiği için akciğerlere direkt ulaşan sentetik kortikosteroid şekilleri.

insan lökosit antijenleri *human leukocyte antigens* İnsan hücreleri yüzeyinde bulunan major histokompatibilite kompleks molekülleri.

insan solunum sinsityal virüsü *respiratory syncytial virus* Bir yaşından küçük çocuklarda bronşiyolit ve pnömoninin en sık etkeni olan, solunum sistemi enfeksiyonuna yol açan bir virüs.

integraz inhibitörü *integrase inhibitor* Viral bir enzim olan integrazin blokajını sağlayarak HIV tedavisinde kullanılan antiretroviral ajan.

interferon-alfa *interferon-alfa* 1. Lökositlerden ta-

rafından üretilen, viral enfeksiyonlara karşı doğal bağışıklık yanıtı sağlayan proteinlerden biri. 2. Antiviral, antiproliferatif ve immünomodülatör özellikleri nedeniyle bakterilerden sentez edilerek başta Hepatit C olmak üzere tedavide kullanılan ilaç.

interferon-gamma *interferon-gamma* Bağışıklık reaksiyonları esnasında tarafında veya mitojen tarafından uyarılan T lenfositler tarafından üretilen, makrofajları aktive eden, tüberküloz tanı testi olarak kullanılan, 166 aminoasitten oluşan bir polipeptit yapısında, tip II interferon ailesinin tek üyesi bir sitokin.

interlökin *interleukin* Büyük kısmı CD4 T lenfosit olmak üzere monosit, makrofaj ile endotel hücrelerden sentez edilen, T hücre, B hücre ve hemapoetik hücrelerin gelişimini ve farklılaşmasını sağlayan ilk kez lökositlerde gözlenen bir grup sitokin.

interstisyel akciğer hastalığı *interstitial lung disease* Genellikle akciğer fibrozisiyle sonuçlanan, alveoler epitel, pulmoner kapiller epitel, bazal zar, perivasküler ve perilenfatik dokunun oluşturduğu akciğer interstisyumuna ait hastalıklar, difüz parankimal akciğer hastalığı

intravenöz immünooglobulin *intravenous immunoglobulin* Polivalan, IgG antikorunu içeren, binin üstünde verici plazmasından elde edilen, başlıca primer ve sekonder bağışıklık yetersizliklerinin, otoimmün hastalıkların tedavisinde kullanılan kan ürünü.

invitro test *invitro testing* Hastanın serumunda bulunan alerjen özgül IgE'nin ölçümüne dayanan (RAST ve ELISA gibi) veya antijene maruz kaldıktan sonra organizmada gelişen yanıtı laboratuvar ortamında araştıran testler. ör. bazofil histamin salınım testi

invivo test *invivo testing* Vücut dışından verilen özgül alerjenlere karşı bağışıklık sistemin oluşturduğu yanıtın gösterilmesi esasına dayanan testler. ör. *scratch* testi, delme testi, deri içi testi, yama testi, provokasyon testi

ipratropium bromid *ipratropium bromide* Bronş düz kasındaki muskarinik asetil kolin reseptörlerini bloke ederek etki gösteren, akut astım ve KOAH tedavisinde kullanılan antikolinergik ajan.

iritan temas dermatiti *irritant contact dermatitis* Başlıca deterjan, sürfaktan ve organik çözücüler olmak üzere kimyasal ve fiziksel ajanlara bağlı ortaya çıkan bir kontak dermatit şekli.

J

JAK-3 eksikliği *JAK-3 deficiency* Sitokin reseptörleri ve onların sinyallerine ilişkin eksiklik sonucu T lenfosit ve doğal katil hücre yokluğu, normal veya artmış B lenfositle belirgin SCID'nin otozomal çekinik şekli.

Job sendromu *Job syndrome* Deri lezyonlarının Eyüp Peygamber'in derisine benzemesi nedeniyle hastalığa onun ismi verilen, daha sonraları hiper IgE sendromu olarak adlandırılan hastalık.

juvenil dermatomyosit *juvenile dermatomyositis* Çocukluk çağından ortaya çıkan, hem deriyi hem de çizgili kasları tutabilen, heliotropik döküntü, Gottron papülleri, kalsinosis gibi deri bulguları, polimiyozit ve alevlenmelerle seyreden bir çok sistemi tutan vaskülit.

juvenil idiyopatik artrit *juvenile idiopathic arthritis* On altı yaşından önce başlaması, aynı eklemden altı haftadan uzun sürmesi, diğer nedenlerin dışlanmasıyla tanısı konulan, küçük çocuk ve ergende artritin en sık şekli.

K

kabuklu kuruyemiş alerjisi *tree nuts allergy* Fındık, fıstık, ceviz gibi ağaçta yetişen kabuklu kuruyemişlerin yenmesiyle oluşan alerji.

kalıtsal hereditary Kalıtsal geçen, soydan geçen, irsî.

kalsinörin baskılayıcı *calcineurin inhibitor* Hem sistemik hem de yerel uygulama biçimi bulunan bağışıklığı baskılayıcı ilaç.

kappa B çekirdeksel faktörü *nuclear factor kappa B* Aktif B hücrelerinde immünooglobulinlerin önemli bir bileşeni olan kappa hafif zincirlerini artırıcı rol oynayan, bunu da DNA yazılımını kontrol ederek sağlayan bir protein bileşimi.

Kartagener sendromu *Kartagener's syndrome* Bronşektazi, situs inversus ve sinüzit klinik tablosunun bir arada olduğu primer siliyer bozukluk.

kaşektin *cachectin, cachexin* TNF alfa

katelisinidin *cathelicidin* Memelilerde bulunan, nörofiller ve epitelyal hücrelerden salgılanan iki önemli antimikrobiyal peptit.

katkı maddesi alerjisi *food additives allergy* Besinlere eklenen katkı maddeleri nedeniyle ortaya çıkan

alerjik tablo.

kaçuk *rubber* Ham maddesi tropikal ağaçlar olan bitkisel bir ürün.

Kawasaki hastalığı *Kawasaki disease* mukokutanöz lenf nodu sendromu

kedi alerjisi *cat allergen* Kedinin esas olarak derisindeki yağ bezlerinde, az oranda da idrarında ve tükürüğünde bulunan alerjik reaksiyonları tetikleyen maddeler.

kemirgen alerjisi *rodent allergen* Kemirgenlerin insan organizmasında kendisine özgü antikor oluşturabilen maddeleri.

kemokin *chemokine* Dokuda yapılan ve beyaz kan hücreleri üzerindeki alıcıları ile bu hücrelerin olgunlaşması, dokularda dolaşımı ve bir yere yerleşmesi gibi olayları düzenleyen maddeler.

kemosis *chemosis* Bulber konjonktivada görülen aşırı ödem.

keratin *keratin* Genellikle bazı çekirdekli hücrelerde bulunan suda çözünmeyen, sağlam lifli bir madde.

keratinosit *keratinocyte* Derinin üst tabakası olan epidermiste bulunan keratin maddesini üreten hücre.

keratokonus *keratoconus* Atopik dermatitte sık görülen, korneanın inceliş öne doğru bombeleşmesi,

ketamin *ketamine* Ağrı kesici ve anestetik özelliği olan bir ilaç.

ketorolak *ketorolac* Ağrı kesici ve antienflamatuvar etkili steroid yapısında olmayan bir ilaç.

ketotifen *ketotifen* H1 reseptörleri üzerinde etkili yarışmalı olmayan ikinci kuşak antihistaminik ve mast hücre stabilize edici bir ilaç.

kırsal nüfus *rural population* Genellikle şehir sınırları dışında köy ve kasabalarda yaşayan ekonomisinde tarımın egemen olduğu insan topluluğu.

kısa etkili beta2 agonist *short-acting beta2 agonist* Bronş düz kaslarının gevşemesini sağlayıp, bronşları genişleterek öksürük, hışıltı, nefes darlığı gibi astım semptomlarını kısa sürede düzelten ilaçlar.

kızamık-kabakulak-kızamıkçık aşısı *measles-mumps-rubella vaccination* Kızamık, kabakulak ve kızamıkçık hastalıklarına karşı aktif bağışık yanıt oluşturmak amacı ile uygulanan aşı.

Kiesselbach pleksusu *Kiesselbach's plexus* Burunda kılcak damarların oluşturduğu, sıklıkla burun kanamaları-

nın meydana geldiği damar ağrı.

kimyasal alerjen *fragrance allergy* Deri bakım ürünleri ve yapay besinlerde aroma katmak veya korumak amacıyla kullanılan ürünlere karşı gelişen anormal yanıt.

KKK aşısı *measles-mumps-rubella vaccination* kızamık-kabakulak-kızamıkçık aşısı

kolinerjik ürtiker *cholinergic urticaria* Otonom sinirlerden salınan asetilkoline karşı aşırı vasküler yanıt sonucu oluşan ürtiker tipi.

konjonktival alerjen provokasyon test *conjunctival allergen challenge* Alerjik uyaranlara gözün yanıtını değerlendiren test.

konjonktivit *conjunctivitis* Konjonktiva iltihabı.

kontakt dermatit *contact dermatitis* Deriye temas eden maddelere bağlı olarak gelişen dermatit tipi.

kontakt ürtiker *contact urticaria* Genellikle deri ve mukozaya temas eden maddelere bağlı olarak gelişen ürtiker tipi.

kontrolü zor astım *difficult-to-control asthma* Kılavuzlarda önerilen tedavilere rağmen yeterli kontrol sağlanamayan astım.

kortikosteroid *corticosteroid* Steroit yapıda olan ve adrenal korteks tarafından salgılanan bir grup hormon.

koruyucu katkı madde alerjisi *preservative allergy* Koruyucu katkı maddelerine karşı gelişen alerjik reaksiyonlar.

kök hücre *stem cell* Kök hücre, mitoz bölünmeyle özelleşmiş hücre tiplerine farklılaşabilen ve daha fazla kök hücre üretmek için kendini yenileme yeteneğine sahip olan, bütün çok hücreli canlıların doku ve organlarını oluşturan ana hücre tipleri.

kök hücre faktörü *stem cell factor* Kök hücrelerin, büyüme, çoğalma veya akyuvar ve alyuvarlar içinde olgunlaşmalarında etkili, bir büyüme faktörü olan, glikoprotein yapısındaki bir hormon.

köpek alerjisi *dog allergen* Köpeğin derisinde, tü-kürüğünde ve serumunda bulunan alerjik reaksiyonları tetikleyen maddeler.

kromolin *cromolyn* Mast hücreleri stabilize ederek alerjik yanıtı önleyen ilaç grubu.

kronik öksürük *chronic cough* Dört veya sekiz haftadan daha uzun süren öksürük.

kurdeşen *urticaria, hives* ürtiker

kutanöz aşırı duyarlılık reaksiyonu *cutaneous hypersensitivity reaction* Deride çeşitli alerjenlere karşı erken ve geç aşırı duyarlılık reaksiyonu sonucunda ortaya çıkan klinik bulgular.

kutanöz lenfosit ilişkili antijen *cutaneous lymphocyte-associated antigen* T hücrelerini deriye direkt veya bir molekülle etkileşerek yönlendiren molekül.

küf alerjisi *mold allergen* Küf sporlarının alerjiye neden olan antijenleri.

L

laktoz intoleransı *lactose intolerance* Temel olarak süt ve süt ürünleri içinde bulunan ve glikoz ile galaktozun birleşerek oluşturduğu disakkarit türü bir şeker olan laktozun, enzim eksikliği veya enzim işlev bozukluğuna bağlı olarak ince bağırsakta yeterince sindirilememesi.

Langerhans hücreleri *Langerhans cells* Akciğer, lenf nodları, dalak ve timus gibi organlarda fakat esas itibarıyla derinin stratum spinosum tabakasında bulunan, sitoplazmasında çubuk şeklinde granülleri (Birbeck) taşıyan, makrofaj hücreleri ile benzer olarak MHC klas I ve klas II yüzey reseptörlerine sahip, kemik iliğindeki CD4 kök hücresinden kaynaklanan, yıldız şeklindeki dendritik hücreler.

lateks alerjisi *latex allergy* *Hevea brasiliensis* adlı ağacın öz suyundan elde edilen ve birtakım işlemlerden geçtikten sonra günlük hayatımızda kullandığımız birçok malzemenin (cerrahi eldiven, bandaj, kateter ve sonda, enjektör, aspiratör ucu, emzik, balon, kondom, ilaç damlalığı, vb.) yapısına giren, temas ettiği bölgelerde kızarıklık, kaşıntı, sulanma ve kabuklanma şeklinde belirtiler veren tip IV aşırı duyarlılık reaksiyonu veya içindeki proteinlerle karşılaşma sonrasında alerjik nezle, göz alerjisi, alerjik astım ve anafilaksiyle belirgin tip I aşırı duyarlılık reaksiyonu.

lenfosit *lymphocyte* Kanda veya bağışıklık sisteminin doku ve organlarında (lenf bezi, dalak, timus gibi) bulunan, enflamasyon bölgelerine göç edebilme yeteneği olan ancak fagositoz özelliği olmayan tek çekirdekli savunma hücreleri. Yüzeysel özellikleri, görevleri ve elektron mikroskoptaki görünüşlerine göre T ve B lenfositler şeklinde sınıflandırılır. B lenfositleri antikor cevabının (salgılama şeklinde), T lenfositleri ise hücresel bağışıklık cevabın ve

genel bağışıklık cevaplarının (hücrel antikor) düzenlenmesinde rol alırlar. Yüzeylerinde taşıdıkları belirteçlere göre TH1, TH2, T regülatör ve NK hücreleri gibi alt grupları vardır.

lenfotoksin *lymphotoxin* T helper 1 grubu lenfositlerden salgılanarak Peyer plakları gibi lenfoit organların ve damar endotel hücre yüzeyinde fagositik hücrelerin hücreye yapışmasını kolaylaştıran adhezyon moleküllerinin gelişiminde rol oynayan sitokin, TNF-beta.

limbal konjonktivit *limbal conjunctivitis* Kornea ile skleranın birleştiği konjonktival alanda gözlenen ve genelde alerjik kökenli yangı.

lipit taşıma proteini *lipid transfer protein* Besin alerjilerinden sorumlu antijenik yapıya sahip, lateks proteini ile çapraz reaksiyon veren, *Hevea brasiliensis* isimli ağaçtan elde edilen, fosfolipit taşınması ve bitkinin mantar ve bakterilere karşı savunmasında rol alan bir protein.

lipozomal ilaç taşıyıcı sistemleri *liposomal drug delivery systems* Konvansiyonel dozaj şekilleriyle kıyaslandığında ilacın biyoyararlanımı artırma, toksisiteyi azaltma, hasta uyumunu ve güvenliğini artırma amaçlı olarak ilaçların, lipozom adı verilen mikropartiküllerle bileşik verilmesi.

lokal anestezi alerjisi *local anesthetic allergy* Tıbbi girişim sırasında o bölgenin sinir iletimini geçici olarak kesen ilaçlara (jetokain, ultracaine, xylocaine vb.) karşı gelişen erken ve geç olabilen alerjik reaksiyon.

lökosit adhezyon yetersizlik sendromu *leukocyte adhesion deficiency syndrome* Akyuvarların adezyonu için gerekli integrin ve selektin moleküllerinin eksikliğine bağlı olarak gelişen, deri, mukoz ve akciğerlerin sık tekrarlayan enfeksiyonları, yara iyileşmesinde ve göbek kordonunun düşmesinde gecikmeyle belirgin, otozomal çekinik geçişli bağışıklık yetersizliği hastalığı. Etkilenen moleküle bağlı olarak başlıca üç tipi vardır.

lökotrien *leukotriene* Aktif hâldeki akyuvarların plazma zarında bulunan araşidonik asidin lipooksijenaz enzimiyle yıkımı sonrasında oluşan ve hücre dışına salınarak alerjik enflamasyonda rol oynayan lipit yapısında mediyatörler. Yapısında sistein grubu olanlara cysLT'ler (LTC4, D4, E4), yapısında sistein içermeyenlere ise kemotaksin (LTB4) denir.

lökotrien reseptör antagonisti *leukotriene recep-*

tor antagonist Alerjik cevabın gelişmesinde rol oynayan mediyatörlerden lökotrienlerin, cysLTR1 reseptörleri aracılığıyla yol açtıkları reaksiyonları bloke etmek amacıyla kullanılan ilaçlar. ör. montelukast, zafirlukast.

M

major histokompatibilite kompleksi *major histocompatibility complex* İnsanlardaki 6. kromozomun kısa kolu üzerinde yerleşmiş, hücrelerin yüzeyindeki doku uyum antijenlerini belirleyen genler grubu.

major temel protein *major basic protein* Eozinofillerin granüllerinden ortama salınan bir mediyatör.

makrofaj *macrophage* Monositlerden türeyen, antijen sunu hücre görevi görmenin yanında yabancı antijenlerin yok edilmesinde rol alan, bağışıklık sistemin dokuda bulunan bir fagositik hücresi.

makrofaj koloni uyaran faktör *macrophage colony-stimulating factor* makrofaj koloni uyarıcı faktör

makrofaj koloni uyarıcı faktör *macrophage colony-stimulating factor* Kemik iliği kök hücrelerinin farklılaşması ve öncül hücrelerin granülosit ve makrofajlara olgunlaşmasını uyaran glikoprotein yapısında faktör, makrofaj koloni uyaran faktör.

maküler dejenerasyon *macular degeneration* Makulanın normal yapısının bozulup normal fonksiyon yapamayacak hâle gelmesi.

mama formula milk Bebeğin yaşına uygun özellikte besin.

mannan bağlayan lektin *mannan binding lectin* Antijenlerin mannoz yapılarını tanıyarak bağlayan lektin.

mantar alerjisi *fungall allergen* Alerjiye neden olan mantar alerjenik proteinleri.

mantar alerjisi *fungall allergy* Mantar sporlarına karşı gelişen alerjik yanıt.

mantar enfeksiyonu *fungall infection* Mantarların neden olduğu yerel veya sistemik enfeksiyon.

mast hücre *mast cell* Özellikle bağ dokusunda bulunan ve alerjik yanıtı tetikleyen belirteçler içeren, bazofilik granülleri olan hücre.

mast hücre kimazı *mast cell chymase* Mast hücrelerinden salınan enzimlerden biri.

mast hücre stabilizatörü *mast cell stabilizer* Mast hücresi granül içeriğinin ortama salınmasını engelleyen madde.

mastositoz *mastocytosis* Dokularda fazla miktarda mast hücre birikimiyle belirgin nadir görülen bir hastalık.

matriks metaloproteinazları *matrix metalloproteinases* Dokuda bulunan ve metal grubu içeren konjuge proteinlerden metaloproteinleri sindiren enzimler.

M-CSF *macrophage colony-stimulating factor* "makrofaj koloni uyarıcı faktör" teriminin İngilizce kısaltması.

mediastinal kitle *mediastinal mass* Mediastende yerleşmiş olan benign veya malign özellikte kitleler.

mesleksel alerjen *occupational allergen* Kişinin yapmakta olduğu mesleği ile ilgili olarak karşılaştığı alerjen.

mesleksel astım *occupational asthma* Kişinin yapmakta olduğu mesleği sırasında karşılaştığı hava yolu ile bulaşan alerjenlerle temas etmesi neticesinde tetiklenen, ataklar hâlinde seyreden, nefes darlığı, hırıltılı solunum, öksürük ve göğüste sıkışma hissi ile giden hava yollarının kronik, enflamatuvar hastalığı.

mesleksel temas dermatiti *occupational contact dermatitis* Kişinin yapmakta olduğu işi sırasında karşılaştığı alerjenlerin deri ile temasının sebep olduğu kronik enflamatuvar kaşıntılı deri hastalığı.

metabolik asidoz *metabolic acidosis* Anormal metabolizma, fazla asit alımı veya renal retansiyona bağlı asit fazlalığı veya bikarbonat eksikliği nedeni ile oluşan asidoz.

metabolik hastalık *metabolic disease* Herhangi bir substratın metabolizmasındaki bozukluk nedeni ile ortaya çıkan hastalıklar grubu.

metaloproteinaz *metalloproteinase* Metal grubu içeren konjuge proteinlerden metaloproteinleri sindiren enzimler.

mevsimsel alerjik konjonktivit *seasonal allergic conjunctivitis* Yatkın bireylerin, konjonktivasına temas eden havadaki alerjen maddelerin yol açtığı tip I alerjik reaksiyona bağlı gözlerde kaşınma, kızarma ve sulanmayla belirgin konjoktiva yangısı. Kısaltması: SAC

mevsimsel alerjik rinit *seasonal allergic rhinit* Ağaç, ot polenlerinin havaya saçıldığı bahar dönemlerinde duyarlanmış kişilerde hapşırık, burun akıntısı, kaşıntısı

ve tıkanıklığıyla belirgin burun mukozasının IgE aracılı kronik enflamatuvar hastalığı, saman nezlesi.

meyve alerjisi *fruit allergy* Meyve içeriğindeki maddelere karşı gelişen anormal yanıt.

mide bağırsakla ilişkili lenfoit doku *gastrointestinal-associated lymphoid tissue* Gastrointestinal sistemin bağırsıklığını sağlayan lenfoit doku.

mikobakteriyum tüberkülozis *Mycobacterium tuberculosis* Verem hastalığına neden olan mikroorganizma.

mikoplazma pnömonisi *Mycoplasma pneumoniae* *Mycoplasma pneumoniae*'nin etken olduğu, primer atipik pnömonin en sık şekli.

mikronütrient *micronutrient* Canlıların büyüme ve sağlığı için çok az miktarlarda gereken bileşikler.

mite alerjisi *mite allergen* Akarlar grubuna ait olan böceklerin vücut yapılarında ve dışkılarında bulunan ve alerjik reaksiyon yaratan antijenler.

miyelodisplastik sendrom *myelodysplastic syndrome* Kemik iliğindeki temel hücrelerin büyüme ve olgunlaşmasındaki bozukluk nedeni ile dolaşımda bir veya birden fazla kan hücresinde azalmayla belirgin kemik iliği hastalığı.

miyeloid hastalıklar *myeloid disorders* Kemik iliğinde miyeloid seri hücresi kaynaklı hastalıklar.

miyeloperoksidaz eksikliği *myeloperoxidase deficiency* Fagositoz yapan hücrelerde bakteri öldürme işlevinde iyonik halojenin serbest halojene oksitlenmesini sağlayarak rol alan enzimin eksik olması durumu.

MMR aşısı *measles-mumps-rubella vaccine* kızamık- kabakulak-kızamıkçık aşısı

monoklonal antikolar *monoclonal antibodies* Özgül olarak bir antijene karşı tek bir hücreden salınan veya tek bir hücre ile ilişkili olan antikolar.

mononükleer fagosit *mononuclear phagocyte* Monosit ve makrofajlar.

monosit *monocyte* Kan dolaşımından bağ dokusuna göç ederek makrofaja dönüşen periferik kan hücresi.

monosodyum glutamat *monosodium glutamate* Gıdaların tadını arttırmak için kullanılan, Çin lokantası sendromuna yol açabilen, glutamik asidin kristal tuzu.

montelukast *montelukast* Uzun süreli astım tedavisinde kullanılan lökotrien reseptör antagonisti ilaç.

mukokutanöz lenf nodu sendromu *mucocutaneous lymph node syndrome* Çocuklarda kırmızı makü-ler döküntü, konjonktivit, mukozalarda enflamasyon, el avuç ve ayak tabanlarında önce eritem sonra deskuamasyon ve boyunda lenf nodlarında büyüme ile belirgin akut ateşli hastalık, Kawasaki hastalığı.

mükosilyer klirens *mucosiliary clearance* Solu-nu yollarının silyalar vasıtasıyla temizlenme işlemi.

N

naris *nares* Burnun dış delikleri.

nativ *native* Tabii olarak, normal yerinde bulunan.

natural killer *natural killer* doğal öldürücü

nazal kavite *nasal cavity* burun boşluğu

nazal mukoza *nasal mucosa* Burnun içini döşeyen, nemlendirme, filtrasyon, koruma ve ısı regülasyonu gibi birçok işlevden sorumlu kompleks yapı.

nazal obstrüksiyon *nasal obstruction* burun tıka-nıklığı

nazal polip *nasal polyps* Burun ve sinüslerde oluşan iyi huylu ve çoğunlukla birden çok sayıda olan doku bü-yümesi.

nazal provokasyon *nasal challenge* Üst hava yolu-nun alerjenlere veya diğer iritanlara gösterdiği doğal tep-kiyi ortaya çıkarmak için yapılan işlem.

nazal septum *nasal septum* Burnu içeride normalde iki eşit parçaya bölen duvar.

naziform *nasiform* Burun şeklinde, burunsu.

nazitis *nasitis* Burun iltihabı.

nazo *naso* Buruna ait.

nazofarengal *nasopharyngeal* Genize ait.

nazofarengoskop *nasopharyngoscope* Burundaki geçitlerin ve burun arkasında yer alan genzin incelenme-sinde kullanılan bir çeşit içgörec (endoskop).

nazofarenjit *nasopharyngitis* geniz yangısı

nazofarenks *nasopharynx* Yutağın yumuşak damak üstündeki bölümü.

nazofrontal *nasofrontal* Burun ile alın bölgesine ait.

nazolabial *nasolabial* Burun ve dudakları ilgilendi-ren, bu iki oluşuma ait olan.

nazolakrimal *nasolacrimal* Burun ve gözyaşlarına ait.

nazoloji *nasology* Burun anatomisi ve hastalıkları bil-gisi.

nazo-oral *naso-oral* Burun ve ağızla ilgili.

nazopalatin *nasopalatine* Burun ve damağa ait.

nazopati *nasopathy* Burun hastalığı.

nazorbital *nasorbital* Burun ve göz çukuruna ait.

nazoseptal *nasoseptal* İki burun boşluğunu ayıran bölme ile ilgili, burun septumuna ait.

nazoseptit *nasoseptitis* Burun bölmesi yangısı.

nazosinuzit *nasosinusitis* Burun ek sinüslerinin yan-gısı.

nazoskop *nasoscope* Burun boşluklarının muayenesin-de kullanılan, spekulum şeklinde alet.

nebulizer *nebulizer* Bır sıvının çok ince partiküller hâlinde dağıtılmasını sağlayan aygıt.

nefes havasındaki nitrik oksit *exhaled nitric oxide* Astım gibi hava yolunun süregelen yangılı hastalık-larında, tanı veya izlemde kullanılan, solunum sırasındaki dışarı verilen nefes havasında ölçülen bir gaz.

nekrozis *necrosis* Bir organın çürüyüp ölmesi, canlı dokunun sınırlı bir bölümünün ölümü, kangren, nekroz.

nemlendirici *moisturizer* Cildin kuruluğunu engel-lemek için kullanılan ajanlar.

nikel alerjisi *nickel allergy* Daha çok kadınlarda görülen, nikel veya nikel içeren maddelere doğrudan temas sonucu deride oluşan isilik benzeri kaşıntılı alerjik reaksiyon.

nonalerjik rinit *nonallergic rhinitis* Alerjik olma-yan burun yangısı.

nötrofil *neutrophil* Çevresel kanda en sık bulunan ve içerdiği taneciklerin boyalara hiçbir bağlanma eğilimi göstermemesi nedeniyle bu adı taşıyan akuyuvar türü.

nötrofili *neutrophilia* Akuyuvar sayısındaki artışın birincil olarak nötrofil sayısındaki artışa bağlı olduğu du-rum.

O

okul acil eylem planı *school emergency action plan* Okulda hayatı tehlike yaratabilecek alerjik durumlarda sı-rasıyla yapılması gerekenlerin planı.

organik toz antijeni *organic dust antigen* Toz şek-ilindeki küçük canlılara ait alerjenler.

otoenflamatuvar sendromlar *autoinflammatory syndromes* periyodik ateş sendromları

ovalbumin *ovalbumin* Yumurta akında bulunan

alerjik bir protein.

ovomukoit *ovomucoid* Yumurta akında bulunan alerjik bir protein.

Ö

öksürük varyant astım *cough-variant asthma* Astımın sadece öksürük ile seyreden özel bir tipi.

P

PAC *perennial allergic conjunctivitis* “perennial alerjik konjonktivit” teriminin İngilizce kısaltması.

PAF *platelet-activating factor* “trombosit aktive edici faktör” teriminin İngilizce kısaltması.

parazit enfeksiyonu *parasitic infection* Yaşamaya için bir canlıya gereksinim duyan asalak organizmalarla meydana gelen enfeksiyonlar.

PBSC *peripheral blood stem cell* “periferik kan kök hücre” teriminin İngilizce kısaltması.

PDC *plasmacytoid dendritic cell* “plazmasitoit dendritik hücre” teriminin İngilizce kısaltması.

penisilin alerjisi *penicillin allergy* Penisilin ile oluşan alerjik reaksiyonlar.

perennial alerjik konjonktivit *perennial allergic conjunctivitis* Alerjenler ile tetiklenen gözde kaşıntı, yanma, akıntı, kızarma gibi bulguların görüldüğü, yıl boyu süren konjonktivanın yangısal hastalığı. Kısaltması: PAC

perennial alerjik rinit *perennial allergic rhinitis* Alerjenler ile tetiklenen burun tıkanıklığı, hapşırık, burun akıntısı, burun kaşıntısı, damakta kaşıntı gibi bulguların görüldüğü, yıl boyu süren üst solunum yollarının yangısal hastalığı.

periferik kan kök hücre *peripheral blood stem cell* Kemik iliğinde yapılarak kana geçen ve tüm kan hücrelerini ve bağışıklık sistemi hücrelerini oluşturan genç hücreler. Kısaltması: PBSC

periferik T hücre toleransı *peripheral T cell tolerance* Periferik dokulardaki T lenfositlerin öz antijen olarak tanınması sonucu bunlara karşı gelişen bağışıklık yanıtınsızlık durumu.

periyodik ateş sendromları *periodic fever syndromes* Tekrarlayan ateş atakları, serozal ve sinoviyal yüzeylerde ve deride lokalize yangının olduğu, herhangi bir uyarı olmaksızın doğal bağışıklık yanıtındaki birincil bo-

zukluk sonucu ortaya çıkan hastalıklar, otoenflamatuvar sendromlar.

periyodik ateş, aftöz stomatit, farenjit ve adenit sendromu *periodic fever, pharyngitis and adenitis syndrome* PFAPA sendromu

Peyer plakları *Peyer's patches* İnce bağırsağın ileum bölgesinde yer alan, sindirim sistemini korumak üzere özelleşmiş bağışıklık hücreleri içeren lenf dokusu plakları. Kısaltması: PPs

PFAPA sendromu *PFAPA syndrome* Ani başlayıp 3-6 gün süren, düzenli olarak 2-6 haftada bir tekrarlayan ateş, boyunda lenfadenopati, farenjit ve aftöz stomatitle belirgin periyodik ateş sendromu, periyodik ateş, aftöz stomatit, farenjit, adenit sendromu.

pitozis *ptosis* Üst göz kapağının düşük olması.

PJP *Pneumocystis jiroveci pneumonia* “*Pneumocystis jiroveci* pnömonisi” teriminin kısaltması.

plazmaferez *plasmapheresis* Plazmanın uzaklaştırılarak şekilli elemanların tekrar vericiye geri verilmesi işlemi.

plazmasitoit dendritik hücre *plasmacytoid dendritic cell* Kemik iliğindeki lenfoit progenitor hücrelerden türeyen, lenfositlere antijen sunma işlevi gören, uzantılı sitoplazmaları olan dendritik hücrelerin plazma hücreleri gibi gözükten alt grubu. Kısaltması: PDC

plazminojen aktivatör, ürokinaz reseptörü *plasminogen activator, urokinase receptor* Plazminojeni plazmine çeviren ve plazminin fibrinolitik etkisini aktive eden, doku ve ürokinaz plazminojen aktivatörü olarak ikiye ayrılan moleküler yapı, ürokinaz plazminojen aktivatörüne ait reseptör.

plazmitle gen tedavisi *plasmid gene therapy* Hedef hücreye istenilen geni taşımakla görevli, bakteriyel sitoplazmasında bulunan ve kromozom gibi davranan DNA'lardan oluşan vektörle yapılan gen tedavisi şekli.

Pneumocystis jiroveci pnömonisi *Pneumocystis jiroveci pneumonia* *Pneumocystis jiroveci* isimli mantar türü ile sadece bağışıklık sistemi zayıflayan insanlarda gelişen, ateş yüksekliği, solunum sıkıntısı, takipne, kuru öksürük ve siyanozun görüldüğü, radyolojik olarak interstisyel infiltrasyonlara neden olan akciğer enfeksiyonu. Kısaltması: PJP

pnömokok aşısı *pneumococcal vaccine* *Streptococcus*

pneumonia (pnömokok) bakterisinin neden olduğu enfeksiyonlara karşı koruyuculuğu olan aşı.

pnömotik otoskop *pneumatic otoscopy* Otitis media tanısında kullanılan, kulak zarının rengini, pozisyonunu, perforasyonunu ve ayrıca pozitif ve negatif basınç altında hareketini değerlendirmeye yarayan alet.

polen gıda sendromu *pollen-food syndrome* Çeşitli sebze ve meyvelerle çapraz reaksiyon veren polenlere karşı duyarlı olan bireylerde, duyarlı olunan besinin orofarengeal mukozaya teması sonucu IgE'ye bağlı olarak ortaya çıkan, dudak ve orofarenkste yanma, kaşıntı gibi hafif belirtilerden, ciddi sistemik reaksiyonlara kadar değişen bulguların görüldüğü sendrom.

polen ilişkili besin alerjisi *food-pollen allergy* Polen alerjisi olan hastalarda çapraz duyarlanma sonucu genelde çiğ meyve ve sebzelerin yenilmesi ile hafif-orta düzeyde oluşan, boğazda kaşıntı, şişlik hissiyle seyreden anormal reaksiyon.

polen oral alerji sendromu *pollen oral allergy syndrome* polen gıda sendromu

poliansatüre yağ asitleri *polyunsaturated fatty acids* Hidrokarbon zincirinde iki veya daha fazla çift bağ içeren doymamış yağ asitleri.

polisakkarit antikor yanıtı *polysaccharide antibody response* Pnökokok, meningokok ve *H. influenzae* tip b aşılı gibi bakteri hücre duvarı maddesi olan polisakkarit içeren aşılarla karşı oluşan bağışıklık yanıtı.

Polistes yaban arısı *Polistes wasp* Hymenoptera takımı, yaban arıları (Vespidae) ailesi içinde yer alan, genellikle saçak, kiris altlarına veya çalılara asılı yuvalar yapan, çok saldırgan olmayan arı türü, sarıca arı

postnazal akıntı *postnasal drip* Burun veya paranasal sinüslerden farenkse sekresyonların drenajı.

prebiyotik *prebiotic* Probiyotik bakterilerin gelişmesi için gerekli olan sindirilmeyen besin bileşenleri.

prednizon *prednisone* Temel olarak glukokortikoid etkisi olan, karaciğer tarafından aktif şekli olan prednizolona dönüştürülen bir ön ilaç.

primer siliyer diskinezi *primary ciliary dyskinesia* Hava yolları ve siliyaların bulunduğu diğer dokularda, siliya hareket bozukluğu sonucu gelişen, kronik öksürük, balgam çıkarma, bronşektazi vb. bulgularla seyreden kronik bir hastalık, birincil siliyer diskinezi.

probiyotik *probiotic* Kalitatif veya kantitatif olarak bağırsak mikroflorasını etkileyerek veya bağışıklık sistemini düzenleyerek yararlı etkiler oluşturma hedefiyle insanlar veya hayvanlar tarafından tüketilen canlı mikroorganizmalar.

profilin *profilin* Hev b 8

prohevein *prohevein* Hev b 6

proktokolit *proctocolitis* Kalın bağırsak ve rektumun enflamasyonu.

properdin eksikliği *properdin deficiency* Kompleman ve magnezium iyonları varlığında çeşitli bakteri ve virüsleri öldürebilen, makroglobulin yapısındaki bir serum proteini eksikliği.

protein hidrolize mama *protein hydrolysate formula* İnek sütü kaynaklı olmakla birlikte özel işlemlerden geçirilerek proteinleri parçalanmış ve alerjik özellikleri yok edilen mamalar.

proteine bağlı enterokolit *protein-induced enterocolitis* Yaşamın ilk yılında inek sütü, soya, pirinç gibi besin proteinlerinin alınmasından 1-3 saat sonra başlayan kusma, ishal, dehidratasyon, hipotansiyon, şok tablosunun görüldüğü, tanısında eliminasyon ve provokasyon testlerinin kullanıldığı, genellikle üç yaşa kadar düzelen IgE aracılı olmayan gıda alerjisi.

proteine bağlı enteropati *protein-induced enteropathy* Sıklıkla yaşamın ilk bir yılı içinde inek sütü, soya, pirinç gibi besin proteinlerinin alınmasına bağlı olarak ishal, kusma, büyüme geriliği, ödem, malabsorpsiyon, protein kaybettiren enteropati gibi belirtilere neden olan, klinik ve biyopsi bulgularına göre tanısı konulan ve ilk iki yılda düzelen IgE aracılı olmayan gıda alerjisi.

proteine bağlı proktokolit *protein-induced proctocolitis* Hayatın ilk aylarında inek sütü, yumurta gibi besin proteinlerinin doğrudan veya anne sütü aracılığı ile alınmasına bağlı olarak genel durum bozukluğu olmaksızın rektal kanama ve/veya ishal ile ortaya çıkan, tanısında eliminasyon ve provokasyon testlerinin kullanıldığı, bir yaş civarında düzelen IgE aracılı olmayan gıda alerjisi.

provokasyon testi *challenge test* Alerjik hastalıklarda, hastalığın normal yaşamdaki uyaranların taklit edilmesi yolu ile ortaya konulması esasına dayanan bir tanı metodu.

psikojenik öksürük *psychogenic cough* Daha çok

çocuklarda görülen, metalik, kaba, havlar veya patlayıcı tarzda olabilen, uyurken kaybolan, fizik muayene ve laboratuvar incelemelerinin normal olduğu, diğer nedenler dışlandıktan sonra tanısı konabilen psikolojik nedenlerle ortaya çıkan öksürük.

R

radioalergosorbent test *radioallergosorbent test* Anti IgE antiserumları kullanılarak alerjen spesifik IgE saptanılmasının sağlayan radioimmünassay bir test. Test antijenleri bir objeye tutturulur ve hastanın serumu ile karşılaştırılır. Antijen-IgE kompleksleri radyografik ajanlar ile etkilenebilir anti-IgE ile işaretlenir ve spektrometre ile ölçülür.

radyografik görüntüleme *radiographic imaging* X ışınları, ses dalgaları veya diğer yöntemlerin kullanımı ile yapılan görüntüleme.

ragweed poleni *ragweed pollen* Kuzey Amerika'da yaygın olarak bulunan Asteraceae familyasının Ambrosia cinsi yabancı ot poleni.

RANTES *regulated and normal T cell expressed and secreted* Eozinofil, T hücre ve bazofiller için kemotaktik, lökositlerin enflamasyon alanına gelmesinde aktif rol alan, kemokin ailesinin bir üyesi.

RAST *radioallergosorbent test* "radioalergosorbent test" teriminin kısaltması.

reflü özofajiti *reflux esophagitis* Mide içeriğinin özofagus geçişi nedeniyle oluşan özofagus mukozasının enflamasyonu.

refrakter astım *refractory asthma* Yüksek doz inhaler kortikosteroid ile birlikte uzun etkili β_2 agonist veya başka bir kontrol edici ilaç kullanımına rağmen astımın kontrol altına alınamaması.

remodeling *remodeling* Astımlı olgularda sık ataklar sonrasında yeterince uygun tedavi verilmemesine bağlı olarak ortaya çıkan akciğerlerde bazal membran kalınlaşması, goblet hücre hiperplazisi, bronş düz kasında kitlesel artış ve damarlanmada artış gibi değişikliklerle belirgin yeniden yapılanma.

retiküler disgenezi *reticular dysgenesis* Kemik iliğinde granülositlerin olmadığı, lenfosit sayısının azaldığı, alyuvarların ve megakaryositlerin ise etkileneceği nadir genetik bir hastalık.

rinit *rhinitis* Burun mukozasının enflamasyonu, nezle.
rinosinüzit *rhinosinusitis* Burun ve sinüs mukozasının enflamasyonu.

rinovirüs *rhinovirus* İnsanlarda soğuk algınlığına en sık yol açan virüs.

rotarod aeroalerjen örnekleyici rotarod aeroalergen sampler Aeroalerjenlerin atmosferdeki konsantrasyonunu ölçmek için hava örneklerinin toplanmasını sağlayan cihaz.

RSV *respiratory syncytial virus* İnsan solunum sinisiyal virüsü

S

SAC *seasonal allergic conjunctivitis* "mevsimsel alerjik konjonktivit" teriminin İngilizce kısaltması.

saman nezlesi *hay fever* mevsimsel alerjik rinit
sarı arı *yellow jackets* *Vespidae* ailesinin üyesi bir çeşit yaban arısı.

sarıca arı *polistes wasp* *Polistes* yaban arısı.
scratch test *scratch testing* Alerjik durumun tespit edilmesi amacıyla deriye uygulanan çizik testi.

sebze alerjisi *vegetable allergy* Belirli bir sebze karşı kişinin bağışıklık sisteminin bu besini zararlı görerek verdiği abartılı yanıt.

serolojik alerji testi *serologic allergy test* IgE aracılı alerjik hastaların tanısında kullanılan alerjene özgü IgE analizi ve alerjenle indüklenen mediatör salınım testleri.

sert kabuklu yemiş alerjisi *nut allergies* Fındık, ceviz gibi sert kabuklu yiyeceğe bağlı alerji.

serum hastalığı *serum sickness* Tetanos, gazlı kangren, difteri veya yılan sokması gibi durumlarda at veya sığır kanından elde edilmiş serum verildikten 5-10 gün sonra veya damardan penisilin verilmesi sonrası gözlenen, antijen antikor reaksiyonu sonucu ateş, eklem ağrısı ve deri döküntüleriyle belirgin hastalık.

sıçan alerjisi *rat allergen* Sıçanların insan organizmasında kendisine özgü antikor oluşturabilen maddeleri.

sinbiyotik *symbiotic* Probiyotik ve prebiyotikleri birlikte bulunduran besin desteği.

sinüzit *sinusitis* sinüs iltihabı
sitokin *cytokine* Vücutta pek çok hücrede yapılan, hücrelerin birbirleriyle iletişimini sağlayan molekül.

sivrisinek ısırığı *mosquito bites* Sivrisinek tarafından

ısırdıktan sonra ortaya çıkan kaşıntılı sert deri lezyonu.

soğuk ürtikeri *cold urticaria* Soğuk hava veya su ile temas sonrası oluşan ürtiker tipi.

solar ürtiker *solar urticaria* Güneş ışığına maruz kalma sonucu ortaya çıkan ürtiker.

solunum belirtileri *respiratory symptoms* Hastanın solunum sisteminden kaynaklanan belirtileri.

solunum sistemi enfeksiyonu *respiratory infection* Gaz değişimini sağlayan doku ve organların enfeksiyonları.

solunum sistemi hastalıkları *respiratory disease* Gaz değişimini sağlayan doku ve organların patolojik durumu.

solunumsal alkaloz *respiratory alkalosis* Solunum hızı veya derinliğinin anormal şekilde artması sonucu kan karbondioksit konsantrasyonunun normal değerlerden daha düşük olması ve kan pH'sinin artması.

soya maması *soy formula* İçinde protein kaynağı olarak soya proteini bulunan mama.

spirometri *spirometry* Akciğer fonksiyonunu özellikle inspiryum ve ekspiryum ile oluşan hava hacmini veya ventilatuar debinin ölçülmesi amacıyla en sık kullanılan solunum fonksiyon testi.

stafilokokal süperantijen *staphylococcal superantigen* Özgül olmayan T hücre aktivasyonu ile poliklonal T hücre aktivasyonunu ve masif sitokin salınımını sağlayan antijen grubu. ör. Stafilokok aureus süperantijenleri antijen sunumuna gereksinmeden makrofaj ve CD4+ T lenfositleri direkt olarak uyarabilme yeteneğinde olup klasik antijen gibi etki ederek spesifik IgE yapımını uyarıp bazofillerden mediatör salınımını başlatırlar.

STAT-1 eksikliği *STAT-1 deficiency* İnterferonlara hücre cevabını ayarlayan molekülün sinyal iletimi ve transkripsiyonunda eksiklik.

STAT-5b eksikliği *STAT-5b deficiency* Büyüme hormonlarına hücre cevabını ayarlayan molekülün sinyal iletimi ve transkripsiyonunda eksiklik.

STAT-6 *STAT-6* Sitokinlere hücre cevabını ayarlayan IL4'ün apoptozisi engelleyici etkisinde önemli rol alan sinyal iletili ve transkripsiyon aktivatörü.

steroid-dışı yangı önleyici ilaç *nonsteroidal antiinflammatory drug* Steroitlere benzer etkileri olmasına rağmen farklı yapıya sahip, ağrı, ateş ve yangıyı önleyen ilaç.

süt alerjisi *milk allergy* Süt proteinlerine karşı ortaya çıkan alerjik reaksiyon.

Ş

şehir astımı *inner city asthma* Büyük şehir veya bir metropolde yoksulların oturduğu mahallelerde yaşayanlarda görülen astım.

T

T düzenleyici hücre *T regulator cell* Kişinin kendi antijenlerine karşı toleransını sağlayan, otoimmün hastalıkların gelişimini engelleyen T hücreler. Önceden supresör T hücre olarak bilirdi.

T helper 1 hücre *T helper 1 cell* yardımcı T 1 hücresi

T helper 2 hücre *T helper 2 cell* yardımcı T 2 hücresi

tamamlayıcı beslenme *complementary feeding* Anne sütüne ilave olarak bebeğin yaşına, gereksinmesine uygun diğer besinler.

tartrazin *tartrazine* Besin katkı maddesi olarak kullanılan besin boyası, sarı boya.

tartrazin hassasiyeti *tartrazine sensitivity* tartrazin duyarlılığı

tek nükleotit polimorfizmi *single-nucleotide polymorphisms* Genomda tek bir nükleotidin değişmesi şeklindeki mutasyon.

tek-kör besin provokasyon testi *single-blind food challenges* Alerji şüphesi olan gıdanın çok az miktardan başlanarak 15 dakikada bir artan dozlarda hastaya verildiği fakat hastanın kendisine besin veya plasebodan hangisinin verildiğinden habersiz olduğu besin alerjisi tanısında kullanılan bir test.

tekrarlayan enfeksiyon *recurrent infection* İyileştikten sonra enfeksiyon hastalığının tekrarlaması.

TEN *toxic epidermal necrolysis* "toksik epidermal nekrolizis" teriminin kısaltması.

ters ilaç reaksiyonu *adverse drug reaction* İlaçın normal kullanım dozlarında oluşan zararlı ve istenmeyen etki.

timpanostomi tüpü *tympanostomy tube* ventilasyon tüpü

tip I hipersensitivite *type I hypersensitivity* Ani tip

aşırı duyarlılık reaksiyonu

tip II hipersensitivite *type II hypersensitivity* Sito-toksik tip aşırı duyarlılık reaksiyonu.

tip III hipersensitivite *type III hypersensitivity* İmmün kompleks tipi aşırı duyarlılık reaksiyonu.

tip IV hipersensitivite *type IV hypersensitivity* Gecikmiş tipte aşırı duyarlılık reaksiyonu.

TNF tumor necrosis factor “tümör nekrozis faktör” teriminin kısaltması.

TNF alfa *tumor necrosis factor-alfa* Makrofajlar ve bazı diğer hücreler tarafından üretilen tümör nekrozis faktörü, kaşektin.

TNF beta *tumor necrosis factor-beta* lenfotoksin
toksik epidermal nekrolizis *toxic epidermal necrolysis* İlaçlara bağlı veya idiyopatik olarak gelişebilen, deride ve mukozada hassasiyet ve kızarıklarla belirgin, vücutun %30'dan fazla bölümünün tutulduğu ve deri ve mukozalarda soyulmalarla hastalığın ilerlediği, potansiyel olarak hayatı tehdit edici, tüm sistemleri etkileyebilen bir hastalık. Kısaltması: TEN

Toll benzeri reseptörler *Toll like receptors* Fago-sitler ve diğer hücre tipleri üzerindeki liposakkaridlere ve diğer mikrobik ürünlere karşı doğal bağışıklık sisteminde önemli olan, tanıma reseptörleri olarak etkinlik gösteren hücre yüzey reseptörleri.

total akciğer kapasitesi *total lung capacity* Solu-num fonksiyon testlerinde, vital kapasite ile rezidüel hac-min toplama.

transforme edici beta büyüme faktörü *transforming growth factor beta* Aktive T hücreleri, mononük-leer fagositler ve diğer hücreler tarafından sentezlenen bir sitokin. T hücrelerinin çoğalma ve farklılaşmasıyla mak-rofaj aktivasyonunu engellemekte ve proenflamatuvar si-tokinlerin etkilerine karşı etki göstermektedir.

transplantasyon sonrası lenfoproliferatif has-talık *posttransplantation lymphoproliferative disorder* nakil sonrası lenfoproliferatif hastalık

triptaz *triptase* Mast hücresinden salınan, histamin-den daha uzun süre serumda tespit edilebilmesi nedeniyle anafilaksi tanısında değerli bir mediatör.

trombosit aktive edici faktör *platelet-activating factor* Ani aşırı duyarlılık reaksiyonunda bazofil ve mast hücrelerinden salgılanarak bronkokonstrüksiyon ve trom-

bositlerde yığılma etkisi gösteren fosfolipit yapısında me-diatör.

tümör nekrozis faktör *tumor necrosis factor* Bir-çok hücre tipi tarafından salgılanan ve kanserli hücrelerin yıkımını sağlayan bir sitokin. TNF-alfa ve TNF-beta ol-mak üzere iki şekli bulunmaktadır.

U

ultrasonik nebulizer *ultrasonic nebulizer* Ses dalgalarıyla sıvı hâledeki ilaçları ayırıştırarak buhar hâline dönüştüren ve bu ilaçların ağız veya burun yoluyla alınabilmesini sağlayan cihaz

urticaceae polen *urticaceae pollen* Isırgan otu bitki-sinin önemli derecede alerjik olan poleni.

uzun etkili beta-2 agonist *long-acting beta 2 agonists* Başta astım olmak üzere çeşitli akciğer hastalık-larında tek başlarına veya steroidlerle birlikte kullanılan, etkileri ilk 5-30 dakikada başlayıp 4-8 saat devam eden, bronş genişletici ilaçlar. ör. salmeterol, formoterol. Kısalt-ması: LABA

Ü

ülseratif kolit *ulcerative colitis* Ateş, karın ağrısı, ishal, kanama gibi bulgularla belirgin kalın bağırsağın enflamatuvar hastalığı.

ürtiker *urticaria, hives* Duyarlı kişilerde deri mast hücrelerinden ve bazofillerden histamin ve çeşitli vazoa-ktif aminlerin salınması sonucu dermiste sıvının damar dı-şına çıkışı sonucu deride kabarıklık, kızarıklık, kırmızılık ve kaşıntıyla belirgin alerjik reaksiyon, kurdeşen.

ürtikeriya pigmentoza *urticaria pigmentosa* Süt çocukluğu ve çocukluk döneminde ortaya çıkan masto-sitozisin en sık görülen şekli.

üst solunum yolu öksürük sendromu *upper air-way cough syndrome* Postnazal akıntı sendromunda bo-ğazın gerisinde akıntı ya da nazal sekresyonların hissedil-mesi, buna eşlik eden sürekli boğazı temizleme ihtiyacı ve burun akıntısı veya burun tıkanıklığıyla belirgin durum.

V

vaskülit *vasculitis* Kan damarı veya lenf damarının enflamasyonu.

VCD *vocal cord dysfunction* “vokal kort disfonksiyon-

nu” teriminin İngilizce kısaltması.

venom alerjisi *venom allergy* Arı veya diğer böceklerin zehirleriyle ortaya çıkan alerji tablosu.

ventilasyon tüpü *ventilation tube* Orta kulaktaki sıvının boşalmasını sağlamak ve orta kulakla dış kulak arasındaki basıncı dengelemek amacıyla kulak zarına cerrahi olarak sokulan ince metal veya plastik silindirler, timpanostomi tüpü.

vernal keratokonjunktivit *vernal keratoconjunctivitis* Mevsimsel olarak tekrarlayan alerjik göz iltihabının bir türü.

viral kapsit antijen *viral capsid antigen* Replikasyonun başlaması ile gelişen virüslere ait yapısal geç dönem antijen.

viral vektör *viral vector* Hücre içine genetik malzeme ulaştırmak için kullanılan yabancı bir DNA’yı içeren viral DNA aracı.

vitamin *vitamin* Besinlerde bulunan, vücutta genellikle yapılmayan, yağda veya suda çözünemeye özelliği olan, eksikliği veya fazlalığı çeşitli hastalıklara yol açan maddelere verilen genel ad.

vokal kort disfonksiyonu *vocal cord dysfunction* Ses tellerinin solunum döngüsü süresince, özellikle nefes alırken paradoksal olarak kapanıp, obstrüktif hava yolu semptomlarına yol açan organik olmayan bir bozukluk.

X

X’e bağlı agamaglobulinemi *X-linked agammaglobulinemia* X’e bağlı geçiş gösteren, B hücrelerin ve immünglobulinlerin düşüklüğü veya yokluğu ile belirgin bir hastalık.

X’e bağlı ağır kombine immün yetersizliği *X-linked severe combined immunodeficiency* X’e bağlı geçiş gösteren T ve B hücrelerinin her ikisinin de etkilendiği en ağır bağışıklık yetersizlik hastalığı.

X’e bağlı ağır konjenital nötropeni *X-linked severe congenital neutropenia* X’e bağlı geçiş gösteren, ağır nötropeni nedeniyle tekrarlayan bakteriyel enfeksiyonlarla belirgin immün yetersizlik hastalığı.

X’e bağlı hiper IgM sendromu *X-linked hyper-IgM syndrome* X’e bağlı geçiş gösteren, T ve B hücre işlevinde bozukluk, serum IgG ve A düzeylerinde düşüklük ve

normal veya yüksek IgM düzeyi ile belirgin bir hastalık.

X’e bağlı kronik granülomatöz hastalık *X-linked chronic granulomatous disease* X’e bağlı geçiş gösteren, nötrofil ve monositlerdeki peroksidaz ve süperoksijen radikallerindeki yetersizlikten dolayı hücre içi bakterilerin öldürülmesinde yetersizlikle belirgin bir hastalık.

X’e bağlı lenfoproliferatif hastalık *X-linked lymphoroliferative disease* İmmün sistemdeki bozukluk nedeniyle Epstein-Barr virüsü ile oluşan enfeksiyona karşı gelişen anormal yanıt ile belirgin hastalık, X’e bağlı geçiş gösteren lenfoproliferatif sendrom.

X’e bağlı trombositopeni *X-linked thrombocytopenia* X’e bağlı geçiş gösteren, trombositlerde sayıca azalma ve boyutlarında küçülmenin olduğu hastalık.

XLA *X-linked agammaglobulinemia* “X’e bağlı agamaglobulinemi” terimlerinin İngilizce kısaltması.

XLN *X-linked severe congenital neutropenia* “X’e bağlı ağır konjenital nötropeni” teriminin İngilizce kısaltması.

XLP *X-linked lymphoroliferative disease* “X’e bağlı lenfoproliferatif hastalık” teriminin İngilizce kısaltması.

XLT *X-linked thrombocytopenia* “X’e bağlı trombositopeni” teriminin İngilizce kısaltması.

X-SCID *X-linked severe combined immunodeficiency* “X’e bağlı ağır kombine immün yetersizlik” teriminin İngilizce kısaltması.

Y

yabancı cisim aspirasyonu *foreign body aspiration* Herhangi bir maddenin solunum yollarına kaçması.

yabani ot polen alerjisi *weed pollen allergy* Doğada yabani olarak bulunan bitkilerin polenlerle ortaya çıkan alerji.

yama testi *patch testing* Tanısal amaçlı kullanılan alerjenlerin deri üzerine uygulanması ve tip 4 aşırı duyarlılık yanıtının değerlendirilmesi esasına dayanan, 48-72 saatte sonuç veren test.

yardımcı T 1 hücresi *T helper 1 cell* İnterferon-gama gibi ana işlevi özellikle hücre içi mikropla oluşan enfeksiyonlara karşı fagosit aracılı savunmayı uyarmak olan belli sitokin grubunu sağlayan yardımcı T hücrelerinin işlevsel alt grubu.

yardımcı T 2 hücresi *T helper 2 cell* IL-4 ve IL -5 gibi ana işlevi IgE ve eosinofil/ mast hücresi aracılı bağı-şıklık reaksiyonlarını uyarmak ve Th1 hücrelerini baskı-lamak olan belli sitokin grubunu salgılayan yardımcı T hücrelerinin işlevsel alt grubu.

yer fıstığı alerjisi *peanut allergy* Yer fıstığı ile oluşan alerjik reaksiyonlar.

yumurta alerjisi *egg allergy* Yumurta yendiğinde or-taya çıkan alerjik reaksiyon.

Z

zafirlukast *zafirlukast* Uzun süreli astım tedavisinde

kullanılan lökotrien reseptör antagonisti ilaç.

zileuton *zileuton* Uzun süreli astım tedavisinde kulla-nılan lökotrien sentez inhibitörü ilaç.

zirve akım hızı *peak flow* Zirve akım ölçer kulla-nılarak, kuvvetli bir ekspiryum yapılması ile ölçülebilen, ekspiryum akım hızı.

zirve akım ölçer *peak flow meter* Akciğerlerden dı-şarıya üflenen havanın hızını ölçen taşınabilir alet.

zorlu osilometri *forced oscillometry* Solunum yollarındaki direnci saptamak için kullanılan bir yön-tem.

KAYNAKLAR

1. **Kliegman RM, Behrman RE, Jenson Hal B, Stanton BF (eds)**. Nelson Textbook of Pediatrics, 18th edition. Saunders, 2007.
2. **Adkinson Jr RE, Bochner BS, Busse WW, Holgate ST, Lemanske Jr RE, Simons FER (eds)**. Middleton's Allergy Principles and Practice. Seventh Edition. Mosby 2009.
3. **Leung DYM, Sampson HA, Geha R, Szefer SJ**. Pediatric Allergy Principles and Practice. Second Edition. Mosby 2010.
4. Stedman's Medical Dictionary, 27th edition.
5. TDK Güncel Türkçe Sözlük, 2000, Ankara.

“ÇOCUK ALERJİ VE ASTIM AKADEMİSİ DERNEĞİ” ADINA HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Nihat Sapan nihatsapan@yahoo.com.tr
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
Çocuk Alerji Bilim Dalı, Bursa

Prof. Dr. Esen Demir esen_demir@hotmail.com
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
Çocuk Alerji ve Göğüs Bilim Dalı, Bursa

Prof. Dr. Dost Zeyrek dostzeyrek@gmail.com
Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Anabilim Dalı, Çocuk Alerji Bilim Dalı, Şanlıurfa

Doç. Dr. Ahmet Akçay drahmetakay@gmail.com
Liv Hospital-Ulus, Çocuk Alerji ve Astım Bölümü
İstanbul

Doç. Dr. Suna Asilsoy sunaasilsoy@hotmail.com
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi
Uygulama ve Araştırma Merkezi, Çocuk Alerji Bilim Dalı,
Adana

Doç. Dr. Metin Aydoğan mmetinaydogan@hotmail.com
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji-Klinik İmmünoloji Bilim Dalı, Kocaeli

Doç. Dr. Arzu Babayiğit arbabayiğit@yahoo.com
Kanuni Sultan Süleyman Araştırma Hastanesi
Çocuk Alerji Kliniği, İstanbul

Doç. Dr. Demet Can ddcen15@hotmail.com
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Alerji Kliniği, İzmir

Doç. Dr. Ferhat Çatal ferhatcatal@gmail.com
İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji Bilim Dalı, Malatya

Doç. Dr. Duygu Erge duyguolmez@hotmail.com
İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji Bilim Dalı, Malatya

Doç. Dr. Figen Gülen figen.gulen@ege.edu.tr
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji ve Göğüs Bilim Dalı, İzmir

Doç. Dr. Koray Harmancı korayharmanci@gmail.com
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji Bilim Dalı, Eskişehir

Doç. Dr. Özlem Keskin okeskin02@yahoo.com
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk İmmünolojisi ve Alerjisi Bilim Dalı, Gaziantep

Doç. Dr. Ercan Küçükosmanoğlu ercanosmanoğlu@yahoo.com
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk İmmünolojisi ve Alerjisi Bilim Dalı, Gaziantep

Doç. Dr. Emin Mete eminmete@gmail.com
Fatih Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Anabilim Dalı, Çocuk Alerji Bilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Emine Dibek Mısırhoğlu edibekm@yahoo.com
Şanlıurfa Çocuk Hastalıkları Hastanesi
Çocuk Alerji Bölümü, Şanlıurfa

Doç. Dr. Emin Özkaya minozkaya@yahoo.com
Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji Bilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Cevdet Özdemir cozdemir@superonline.com
Memorial Sağlık Grubu
Memorial Ataşehir Hastanesi
Çocuk Alerjisi Kliniği, İstanbul

Doç. Dr. Serap Özmen serapozmen@yahoo.com
Dr. Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk İmmünoloji ve Alerji
Hastalıkları Kliniği, Ankara

Doç. Dr. Zeynep Tamay eztamay@yahoo.com
İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji Bilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Özge Yılmaz oylmaz_76@hotmail.com
Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji Bilim Dalı ve Solunum Birimi, Manisa

Doç. Dr. Ayfer Yükselen ayfyukselen@gmail.com
Gaziantep Çocuk Hastanesi
Çocuk Alerji ve Astım Ünitesi, Gaziantep

Yrd. Doç. Dr. Yakup Canitez canitez@uludag.edu.tr
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Alerji Bilim Dalı, Bursa

İngilizce - Türkçe Dizin

<i>acaricid</i>	akarisit	<i>beta lactoglobulin</i>	beta laktoglobulin
<i>activity-induced asthma</i>	aktiviteyle uyarılan astım	<i>breast milk</i>	anne sütü
<i>acute asthma episode</i>	akut astım atağı	<i>bronchial hyperreactivity</i>	bronş aşırı duyarlılığı
<i>adrenalin</i>	adrenalin	<i>bronchodilator therapy</i>	bronş genişletici tedavi
<i>adverse drug reaction</i>	ters ilaç reaksiyonu	<i>bronchospasm</i>	bronkospazm
<i>aeroallergen</i>	aeroalerjen	<i>Burkhardpollen collector</i>	Burkard polen toplama cihazı
<i>air pollution</i>	hava kirliliği	<i>C1 esterase inhibitor deficiency,</i>	C1 esterez inhibitör eksikliği
<i>airway disease</i>	hava yolu hastalığı	<i>C1-INH deficiency</i>	
<i>airway hyperreactivity</i>	hava yolu hiperreaktivitesi	<i>cachectin, cachexin</i>	kaşektin
<i>airway remodeling</i>	hava yolunun yeniden yapılanması	<i>calcineurin inhibitor</i>	kalsinörin baskılayıcı
	alerjen	<i>cat allergen</i>	kedi alerjisi
<i>allergen</i>	alerjenden kaçınma	<i>cathelicidin</i>	katelisin
<i>allergen avoidance</i>	alerjen eliminasyonu	<i>celiac disease</i>	çölyak hastalığı
<i>allergen elimination</i>	alerjen eliminasyon diyeti	<i>cereal allergy</i>	hububat alerjisi
<i>allergen elimination diets</i>	alerjene özgül immünoterapi	<i>CH50 assay</i>	CH50 testi
<i>allergen-specific immunotherapy</i>	alerjik bronkopulmoner	<i>challenge test</i>	provokasyon testi
<i>allergic bronchopulmonary aspergillosis</i>	aspergilloz	<i>Chédiak-Higashi syndrome</i>	Chédiak-Higashi sendromu
<i>allergic cheilitis</i>	alerjik çeylit	<i>chemokine</i>	kemokin
<i>allergic conjunctivitis</i>	alerjik konjonktivit	<i>chemosis</i>	kemosis
<i>allergic contact dermatitis</i>	alerjik kontakt dermatit	<i>cholinerjik urticaria</i>	kolinerjik ürtiker
<i>allergic eosinophilic proctocolitis</i>	alerjik eozinofilik proktokolit	<i>chronic cough</i>	kronik öksürük
<i>allergic fungal sinusitis</i>	alerjik fungal sinüzit	<i>Churg-Straus syndrome</i>	Churg-Straus sendromu
<i>allergic march</i>	alerjik yürüyüş	<i>cockroach allergen</i>	anamam böceği alerjisi
<i>allergic march of childhood</i>	çocukluk çağı alerjik yürüyüşü	<i>cold urticaria</i>	soğuk ürtikeri
	alerjik yanıt	<i>complementary feeding</i>	tamamlayıcı beslenme
<i>allergic response</i>	alerjik rinit	<i>conjunctival allergen challenge</i>	konjonktival alerjen provokasyon test
<i>allergic rhinitis</i>	alerjik rinokonjonktivit	<i>conjunctivitis</i>	konjonktivit
<i>allergic rhinoconjunctivitis</i>	alerjik rinokonjonktivit	<i>contact dermatitis</i>	kontakt dermatit
<i>allergic salute</i>	alerjik selam	<i>contact urticaria</i>	kontakt ürtiker
<i>allergic shiners</i>	alerjik göz halkası	<i>corticosteroid</i>	kortikosteroid
<i>allergoid</i>	alergoit	<i>cough-variant asthma</i>	öksürük varyant astım
<i>allergy</i>	alerji	<i>cow's milk protein allergy</i>	inek sütü proteini alerjisi
<i>alpha tumor necrosis factor</i>	alfa tümör nekroz faktör	<i>cromolyn</i>	kromolin
<i>anaphylaxis</i>	anafilaksi	<i>cutaneous hypersensitivity reaction</i>	kutanöz aşırı duyarlılık reaksiyonu
<i>anergy</i>	anergi	<i>cutaneous lymphocyte-associated antigen</i>	kutanöz lenfosit ilişkili antijen
<i>angioedema</i>	anjyödem	<i>cytokine</i>	sitokin
<i>animal allergen</i>	hayvansal alerjen	<i>Darier's sign</i>	Darier işareti
<i>aquagenic urticaria</i>	akuajenik ürtiker	<i>delayed-type hypersensitivity</i>	geçikmiş tipte aşırı duyarlılık
<i>aspergillosis</i>	aspergilloz	<i>dendritic cells</i>	dendritik hücreler
<i>aspirin allergy</i>	aspirin alerjisi	<i>dermatitis</i>	dermatit
<i>aspirin sensitivity</i>	aspirin duyarlılığı	<i>dermatitis herpetiformis</i>	dermatitis herpetiformis
<i>asthma</i>	astım	<i>dermographism</i>	dermatografizm
<i>asthma predictive index</i>	astım tahmin indeksi	<i>desensitization</i>	duyarısızlaştırma
<i>atopic dermatitis</i>	atopik dermatit	<i>diaper dermatitis</i>	bez dermatiti
<i>atopic patch test</i>	atopi yama testi	<i>diet for allergy</i>	alerji diyeti
<i>atopy</i>	atopi	<i>dietary protein enterocolitis</i>	besin proteini enterokoliti
<i>autoinflammatory syndromes</i>	otoenflamatuar sendromlar	<i>dietary protein enteropathy</i>	diyet proteini enteropatisi
<i>bee venom allergy</i>	arı alerjisi		
<i>bee venom immunotherapy</i>	arı zehiri immünoterapisi		

dietary protein proctocolitis
difficult-to-control asthma
dog allergen
drug allergy
drug-induced autoimmunity
Duhring disease
Durham aeroallergen sampler

dyspnea
E-selectin
early antigen
early-phase-asthmatic response
ectopic contact dermatitis
eczema
eczema herpeticum
eczema vaccinatum
egg allergy
elimination diet
endotoxin exposure
entry inhibitors, CCR5
antagonists
enzyme-linked immunosorbent
assay
eosinophil
eosinophil cationic protein
eosinophil peroxidase
eosinophil-derived neurotoxin
eosinophilic esophagitis
eosinophilic gastroenteropathy
eotaxin
epidemiology of allergic disease

epigenetics
epinephrine
episcleritis
epitopes
exercise-induced anaphylaxis
exercise-induced asthma
exhaled nitric oxide
extrinsic allergic alveolitis
facial dermatitis
failure to thrive
fc fragment of IgE
FcERI
fetal immun development
fire ants
fish allergy
fish oil polyunsaturated fatty
acids
flaggrin
food additives allergy
food allergy
food challenge
food dermatitis

besin proteini proktokoliti
kontrolü zor astım
köpek alerjisi
ilaç alerjisi
ilaca bağlı otoimmünite
Duhring hastalığı
Durham solunum alerjisi
örnekleyicisi
dispne
E-selektin
erken astijen
erken faz astmatik yanıt
ektopik kontakt dermatit
egzama
egzama herpetikum
egzama vaksinatum
yumurta alerjisi
eliminasyon diyeti
endotoksine maruz kalma
CCR5 antagonistleri

enzim ilintili immün test

eozinofil
eozinofil katyonik protein
eozinofil peroksidaz
eozinofil kaynaklı nörotoksin
eozinofilik özofajit
cozinofilik gastroenteropati
eotaksin
alerjik hastalık
epidemiolojisi
epigenetik
epinefrin
episklerit
epitop
egzersiz anafilaksisi
egzersizin tetiklediği astım
nefes havasındaki nitrik oksit
ekstresek alerjik alveolit
fasiyal dermatit
büyüme geriliği
IgE'nin fc bölümü
FcERI
fetüsün immün gelişimi
ateş karıncası
balık alerjisi
balık yağı çoklu doymamış
yağ asitleri
filagrin
katkı maddesi alerjisi
besin alerjisi
besin yüklemesi
besin dermatiti

food labeling
food poisoning
food protein induced enterocolitis
syndrome
food protein-induced enterocolitis
syndrome
food-pollen allergy
food-specific serum IgE
concentrations
forced oscillometry
foreign body aspiration
formula milk
fragrance allergy
fruit allergy
fungal allergen
fungal allergy
fungal infection
gastroesophageal reflux
gastrointestinal-associated
lymphoid tissue
gene therapy
gene-environment interactions
genetic marker selection
germline transcription
gliadin
glucocorticoid response element
glucocorticoid therapy
glutathione S-transferase genes
gluten-sensitive enteropathy
gold therapy
graft versus host disease
granule content defect
granule formation defect
granulocyte colony-stimulating
factor receptor
granulocyte colony-stimulating
factor
granulocyte macrophage
colony-stimulating factor
grass pollen
gravimetric aeroallergen
sampler
halitosis
hapten
hay fever
Heiner syndrome
hemagglutination
hematopoiesis
hemithorax
hemoptysis
herbal
hereditary
hereditary angioedema
Hev b 6

besin etiketi
besin zehirlenmesi
diyet protein enterokoliti
sendromu
besin proteinin tetiklediği
enterokolit sendromu
polen ilişkili besin alerjisi
besine özgün serum IgE
düzeyi
zorlu osilometri
yabancı cisim aspirasyonu
mama
kimyasal alerjen
meyve alerjisi
mantar alerjisi
mantar alerjisi
mantar enfeksiyonu
gastroözofageal reflü
mide bağırsakla ilişkili
lenfoit doku
gen tedavisi
gen-çevre etkileşimi
genetik belirleyici seçimi
germline transkripsiyon
glyadin
glukokortikoid yanıt elementi
glukokortikoid tedavisi
glutatyon S-transferaz genleri
gluten-duyarlı enteropati
altın tedavisi
graft versus host hastalığı
granül iherik kusuru
granül oluşum kusuru
granülosit koloni stimulan
faktör reseptörü
granülosit-koloni stimulan
faktör
granülosit makrofaj koloni
stimulan faktör
çayır poleni
gravimetrik aeroalerjen
örnekleyicisi
halitosis
hapten
saman nezlesi
Heiner sendromu
hemagglütinasyon
hematopoez
hemitoraks
hemoptizi
herbal
kalıtımsal
herediter anjiyoödem
Hev b 6

Hev b 8
 histamine
 house dust
 house dust mite
 human leukocyte antigens
 hydrate
 hydration
 hydrophilic
 hydrophobic
 hygiene hypothesis
 Hymenoptera
 hyper-IgD syndrome
 hyper-IgE syndrome
 hyper-IgM syndrome
 hypercapnia
 hypereosinophilic syndrome
 hyperkeratosis
 hyperpnea
 hypersensitivity
 hypersensitivity pneumonitis
 hypersensitivity reaction
 hypopnea
 hypoxemia
 IgE
 Imatinib
 immotile cilia syndrome
 immune complexes
 immune disorders
 immune dysregulation
 immune response
 immunization
 immunoassay
 immunodeficiency disease
 immunoglobulin A
 immunoglobulin A deficiency
 immunoglobulin D
 immunoglobulin E
 immunoglobulin G
 immunoglobulin G subclass
 deficiency
 immunoglobulin M
 immunological tolerance
 immunomodulator
 immunostimulatur
 immunosuppressant therapy
 immunotherapy
 Indinavir
 indoor air pollution
 indoor allergen
 indoor samples
 infection
 inflammasome
 inflammation
 inflammatory disease

Hev b 8
 histamin
 ev tozu
 ev tozu akarı
 insan lökosit antijenleri
 hidrat
 hidrasyon
 hidrofilik
 hidrofobik
 hijyen hipotezi
 Himenoptera
 hiper-IgD sendromu
 hiper-IgE sendromu
 hiper-IgM sendromu
 hiperkapni
 hipereozinofilik sendrom
 hiperkeratoz
 hiperpne
 hipersensitivite
 hipersensitivite pnömonisi
 hipersensitivite reaksiyonu
 hipopne
 hipoksemi
 IgE
 Imatinib
 immotil silya sendromu
 immün kompleks
 immün bozukluklar
 immün disregülasyon
 immün yanıt
 immünizasyon
 immünassay
 immün yetersizlik
 immünglobulin A
 immünglobulin A eksikliği
 immünglobulin D
 immünglobulin E
 immünglobulin G
 immünglobulin G alt grup
 eksikliği
 immünglobulin M
 immünolojik tolerans
 immünomodülatör
 immünstimülatur
 immünsüpresan tedavi
 immünoterapi
 Indinavir
 ev içi hava kirliliği
 ev içi alerjen
 iç ortam örnekleme
 enfeksiyon
 enflamazom
 enflamasyon
 enflamatuvar hastalık

Infliximab
 inhalant allergen
 inhaled corticosteroid
 innate immunity
 inner city asthma
 insect bite
 insect sting allergy
 integrase inhibitor
 interferon-alfa
 interferon-gamma
 interleukin
 interstitial lung disease
 intravenous immunoglobulin
 invitro testing
 invivo testing
 IPEX syndrome,
 immunodysregulation
 polyendocrinopathy
 enteropathy X-linked
 syndrome
 ipratropium bromide
 irritant contact dermatitis
 JAK-3 deficiency
 Job syndrome
 juvenile dermatomyositis
 juvenile idiopathic arthritis
 Kartagener's syndrome
 Kawasaki disease
 keratin
 keratinocyte
 keratoconus
 ketamine
 ketorolac
 ketotifen
 Kiesselbach's plexus
 lactose intolerance
 Langerhans cells
 late-phase asthmatic response
 late-phase response
 latex allergy
 leukocyte adhesion deficiency
 syndrome
 leukotriene
 leukotriene receptor antagonist
 limbal conjunctivitis
 linkage analysis
 linkage disequilibrium
 lipid transfer protein
 liposomal drug delivery systems
 local anesthetic allergy
 long-acting beta 2 agonists
 lung function test
 lymphocyte

Infliximab
 inhalan alerjen
 inhale kortikosteroid
 doğal immünite
 şehir astımı
 böcek sokması
 böcek sokması alerjisi
 entegraz inhibitörü
 interferon-alfa
 interferon-gamma
 interlökün
 interstisyel akciğer hastalığı
 intravenöz immünoglobulin
 invitro test
 invivo test
 IPEX sendromu
 ipratropium bromid
 iritan temas dermatiti
 JAK-3 eksikliği
 Job sendromu
 juvenil dermatomyosit
 juvenil idiyopatik artrit
 Kartegener sendromu
 Kawasaki hastalığı
 keratin
 keratinosit
 keratokonus
 ketamin
 ketorolak
 ketotifen
 Kiesselbach pleksusu
 laktoz intoleransı
 Langerhans hücreleri
 geç faz astmatik yanıt
 geç faz yanıtı
 lateks alerjisi
 lökosit adhezyon yetersizlik
 sendromu
 lökotrien
 lökotrien reseptör antagonisti
 limbal konjonktivit
 genetik bağlantı analizi
 bağlantı dengesizliği
 lipit taşıma proteini
 lipozomal ilaç taşıyıcı
 sistemleri
 lokal anestetik alerjisi
 uzun etkili beta-2 agonist
 akciğer fonksiyon testi
 lenfosit

lymphotoxin
macrophage
macrophage colony-stimulating factor
macular degeneration
major basic protein
major histocompatibility complex
mannan binding lectin
mast cell
mast cell chymase
mast cell stabilizer
mastocytosis
maternal allergy
maternal infections
matrix metalloproteinases
measles-mumps-rubella vaccination
mediastinal mass
metabolic acidosis
metabolic disease
metalloproteinase
micronutrient
milk allergy
mite allergen
moisturizer
mold allergen
monoclonal antibodies
monocyte
mononuclear phagocyte
monosodium glutamate
montelukast
mosquito bites
mucocutaneous lymph node syndrome
mucosiliary clearance
Mycobacterium tuberculosis

Mycoplasma pneumoniae
myelodysplastic syndrome
myeloid disorders
myeloperoxidase deficiency
naves
nasal allergen challenge

nasal cavity
nasal challenge
nasal mucosa
nasal obstruction
nasal polyps
nasal septum
nasiform
nasitis
naso

lenfotoksin
makrofaj
makrofaj koloni uyarıcı faktör
maküler dejenerasyon
major temel protein
major histokompatibilite kompleksi
mannan bağlayan lektin
mast hücre
mast hücre kimazı
mast hücre stabilizatörü
mastositöz
annenin alerjisi
annenin enfeksiyonları
matriks metalloproteinazları
kızamık-kabakulak-kızamıkçık aşısı
mediastinal kitle
metabolik asidoz
metabolik hastalık
metalloproteinaz
mikronütrient
süt alerjisi
mite alerjeni
nemlendirici
küf alerjeni
monoklonal antikorlar
monosit
mononükleer fagosit
monosodyum glutamat
montelukast
sivrisinek ısırığı
mukokutanöz lenf nodu sendromu
mükosilyer klirens
mikobakteriyum tüberkülozis
mikoplazma pnömonisi
miyelodisplastik sendrom
miyeloid hastalıklar
miyeloperoksidaz eksikliği
narıs
burundan alerjen yükleme testi
nazal kavite
nazal provokasyon
nazal mukoza
nazal obstrüksiyon
nazal polip
nazal septum
naziform
nazitıs
nazo

naso-oral
nasoscope
nasofrontal
nasolabial
nasolacrimal
nasology
nasopalatine
nasopathy
nasopharyngitis
nasopharyngeal
nasopharyngoscope
nasopharynx
nasorbital
nasoseptal
nasoseptitis
nasosinusitis
native
natural killer
natural killer cell
nebulizer
neck dermatitis
necrosis
neutrophil
neutrophilia
nickel allergy
nonallergic rhinitis
nonallergic rhinitis with eosinophilia syndrome
nonsteroidal antiinflammatory drug
nuclear factor kappa B
nut allergies
occupational allergen
occupational asthma
occupational contact dermatitis
ocular allergy
oral allergy syndrome
oral food challenge test
oral immunotherapy
oral labial test
oral mucous membrane
organic dust antigen
outdoor allergen
outdoor samples
ovalbumin
ovomucoid
parasitic infection
patch testing
peak flow
peak flow meter
peanut allergy
penicillin allergy
perennial allergic conjunctivitis
perennial allergic rhinitis

nazo-oral
nasoskop
nazofrontal
nazolabial
nazolakrimal
nazoloji
nazopalatine
nazopati
nazofarenjit
nazofarengeal
nazofarengoskop
nazofarenks
nazorbital
nazoseptal
nazoseptit
nazosinusit
native
natural killer
doğal öldürücü hücre
nebulizer
boyun dermatiti
nekrozis
nötrofil
nötrofil
nikel alerjisi
nonalerjik rinit
cozinofili sendromlu
nonalerjik rinit
steroid dışı yangı önleyici ilaç

kappa B çekirdeksel faktörü
sert kabuklu yeşil alerjisi
mesleki alerjen
mesleki astım
mesleki temas dermatiti
göz alerjisi
ağız alerjisi sendromu
ağızdan besin yüklem testi
ağızdan immünoterapi
ağız dudak testi
ağız mukoza zarı
organik toz antijeni
ev dışı alerjen
dış ortam örnekleme
ovalbumin
ovomukoit
parazit enfeksiyonu
yama testi
zirve akım hızı
zirve akımölçer
yer fıstığı alerjisi
penisilin alerjisi
perennial alerjik konjonktivit
perennial alerjik rinit

periodic fever syndromes
periodic fever, pharyngitis and adenitis syndrome

perioral dermatitis
peripheral blood stem cell
peripheral T cell tolerance
pet allergen
Peyer's patches
PFAPA syndrome
phagocytic dysfunction disorders
phototherapy
phyto dermatitis
phytodermatoses
plant dermatitis
plasmacytoid dendritic cell
plasmapheresis
plasmid gene therapy
plasminogen activator, urokinase receptor

platelet-activating factor
pneumatic otoscopy
pneumococcal vaccine
Pneumocystis jiroveci pneumonia
polistes wasp
pollen oral allergy syndrome
pollen-food syndrome
polysaccharide antibody response
polyunsaturated fatty acids
postnasal drip
posttransplantation lymphoproliferative disorder
prebiotic
prednisone
preservative allergy

prick skin testing
primary ciliary dyskinesia
probiotic
proctocolitis
profilin
prohevein
properdin deficiency
protein hydrolysate formula
protein-induced enterocolitis
protein-induced enteropathy
protein-induced proctocolitis
psychogenic cough
ptosis
radioallergosorbent test
radioallergosorbent test
radiographic imaging
ragweed pollen

periyodik ateş sendromları
periyodik ateş, aftöz stomatit, farenjit ve adenit sendromu

ağız çevresi dermatiti
periferik kan kök hücre si
periferik T hücre toleransı
evcil hayvan alerjisi
Peyer plakları
PFAPA sendromu
fağosit işlev bozuklukları
fitoterapi
fitodermatit
fitodermatozlar
bitki dermatiti
plazmasitoit dendritik hücre
plazmaferes
plazmitle gen tedavisi
plazminojen aktivatör, ürokinaz reseptörü
trombosit aktive edici faktör

pnömotik otoskop
pnömokok aşısı
***Pneumocystis jiroveci* pnömonisi**
sarıca arı
polen oral alerji sendromu
polen gıda sendromu
polisakkarit antikor yanıtı
poliansatüre yağ asitleri
postnazal akıntı
transplantasyon sonrası lenfoproliferatif hastalık
prebiyotik
prednizon
koruyucu katkı madde alerjisi

deri prik testi
birincil siliyer diskinezi
probiyotik
proktokolit
profilin
prohevein
properdin eksikliği
protein hidrolize mama
proteine bağlı enterokolit
proteine bağlı enteropati
proteine bağlı proktokolit
psikojenik öksürük
pitozis
radioallergosorbent test
RAST
radyoğrafik görüntüleme
ragweed poleni

rat allergen
recurrent infection
reflux esophagitis
refractory asthma
regulated and normal T cell expressed and secreted
regulatory T cell
remodeling
respiratory alkalosis
respiratory disease
respiratory infection
respiratory symptoms
respiratory syncytial virus

reticular dysgenesis
rheumatic diseases of childhood

rhinitis
rhinosinusitis
rhinovirus
rodent allergen
rotarad aeroallergen sampler

rubber
rural population
school emergency action plan
scratch testing
seafood allergy
seasonal allergic conjunctivitis

seasonal allergic rhinit
serologic allergy test
serum sickness
severe combined immunodeficiency
short-acting beta2 agonist
single-blind food challenges

single-nucleotide polymorphisms
sinusitis
skin diseases
skin testing
solar urticaria
soy formula
spirometry
staphylococcal superantigen
STAT-1 deficiency
STAT-5b deficiency
STAT-6
stem cell
stem cell factor
sunscreen
symbiotic
T helper 1 cell

sıçan alerjisi
tekrarlayan enfeksiyon
reflü özofajiti
dirençli astım
RANTES

düzenleyici T hücre
remodeling
solunumsal alkaloz
solunum sistemi hastalıkları
solunum sistemi enfeksiyonu
solunum belirtileri
insan solunum sinsiyal virüsü
retiküler disgenesi
çocukluk çağı romatizmal hastalıkları

rinit
rinosinüzit
rinovirüs
kemirgen alerjisi
rotarod aeroalerjen
örnekleyici

kauçuk
kırsal nüfus
okul acil eylem planı
çizik testi
deniz ürünleri alerjisi
mevsimsel alerjik konjonktivit
mevsimsel alerjik rinit
serolojik alerji testi
serum hastalığı
ağır kombine immün yetersizliği

kısa etkili beta2 agonist
tekkör besin provokasyon testi
tek nükleotid polimorfizmi
sinüzit
deri hastalıkları
deri testi
solar ürtiker
soya maması
spirometri
staflokokal süperantijen
STAT-1 eksikliği
STAT-5b eksikliği
STAT-6
kök hücre
kök hücre faktörü
güneş kremi
sinbiyotik
yardımcı T 1 hücresi

T helper 2 cell
T regulator cell
tartrazine
tartrazine sensitivity
Toll like receptors
total lung capacity
toxic epidermal necrolysis
transforming growth factor
beta
tree nuts allergy
tree pollen
triptase
tumor necrosis factor
tumor necrosis factor-alfa
tumor necrosis factor-beta
typanostomy tube
type I hypersensitivity
type II hypersensitivity
type III hypersensitivity
type IV hypersensitivity
ulcerative colitis
ultrasonic nebulizer
upper airway cough syndrome

urticaceae pollen
urticaria pigmentosa
urticaria, hives
vaccination

yardımcı T 2 hücresi
T düzenleyici hücre
tartrazin
tartrazin hassasiyeti
Toll benzeri reseptörler
total akciğer kapasitesi
toksik epidermal nekrolizis
transforme edici beta büyüme
faktörü
kabuklu kuruyemiş alerjisi
ağaç poleni
triptaz
tümör nekrozis faktör
TNF alfa
TNF beta
timpanostomi tüpü
Tip-I hipersensitivite
Tip-II hipersensitivite
Tip-III hipersensitivite
Tip-IV hipersensitivite
ülseratif kolit
ultrasonik nebulizer
üst solunum yolu öksürük
sendromu
urticaceae pollen
ürtikeriya pigmentoza
ürtiker
aşılama

vaccine
vasculitis
vegetable allergy
venom allergy
ventilation tube
vernal keratoconjunctivitis
viral capsid antigen
viral vector
vitamin
vitamin D
vocal cord dysfunction
weed pollen allergy
wheezing
X-linked agammaglobulinemia
X-linked chronic granulomatous
disease
X-linked hyper-IgM syndrome

X-linked lymphoproliferative
disease
X-linked severe combined
immunodeficiency
X-linked severe congenital
neutropenia
X-linked thrombocytopenia
yellow jackets
zafirlukast
zileuton

aşı
vaskülit
sebze alerjisi
venom alerjisi
ventilasyon tüpü
vernal keratokonjoktivit
viral kapsit antijen
viral vektör
vitamin
D vitamini
vokal kort disfonksiyonu
yabani ot polen alerjisi
hışıltı
X'e bağlı agamaglobulinemi
X'e bağlı kronik
granülokoz hastalık
X'e bağlı hiper IgM
sendromu
X'e bağlı lenfoproliferatif
hastalık
X'e bağlı ağır kombine
immün yetersizliği
X'e bağlı ağır konjenital
nötropeni
X'e bağlı trombositopeni
sarı arı
zafirlukast
zileuton